

**Financiële begroting
2027**

Inhoudsopgave

Financieel perspectief.....	3
Inleiding	3
1. Financiële uitgangspositie	4
2. Septembecirculaire	4
3. Investeringsplan	4
4. Bijsturen binnen bestaand beleid	5
5. Prioriteren en temporiseren van ambities.....	6
6. Inkomsten verhogen.....	7
7. Regulier en structureel begrotingssaldo.....	7
Risico's en onzekerheden	8
Tot slot.....	8
Financiële begroting	9
1. Overzicht lasten en baten met toelichting per programma.....	9
2. Totaal overzicht lasten en baten begroting 2027	34
3. Uiteenzetting financiële positie	35
4. Overzicht incidentele baten en lasten per programma.....	41
5. Investeringsplan	44
Overzicht BBV wetgeving.....	53
BBV Indicatoren	53
Overzicht indicatoren BBV onderdeel bedrijfsvoering	53
Overzicht wettelijke taakvelden	54

Financieel perspectief

Inleiding

Voor u ligt de financiële begroting 2027-2030. Deze begroting vertaalt de ambities uit het Coalitieakkoord en Collegeprogramma naar concrete financiële keuzes en laat zien hoe wij blijven investeren in de toekomst van Roosendaal binnen een financieel verantwoord kader.

Roosendaal staat voor grote maatschappelijke, ruimtelijke en economische opgaven. We werken aan leefbare en veilige wijken, voldoende woningen, bestaanszekerheid, economische ontwikkeling en sterke voorzieningen. Met het Nationaal Programma Roosendaal en het Masterplan Roosendaal verbinden we deze opgaven in een samenhangende aanpak.

In de Aanbiedingsnota bij de Programmabegroting 2027 is inzicht gegeven in de beschikbare financiële ruimte voor nieuw beleid, het opvangen van risico's en de ontwikkeling van het meerjarig begrotingssaldo. In dit financieel perspectief werken wij dit nader uit. We laten zien hoe de financiële opgave is ontstaan, welke keuzes zijn gemaakt en welke maatregelen zijn genomen.

Onderstaande tabel geeft het financiële totaalbeeld voor de periode 2027-2030. Hierin is stapsgewijs inzichtelijk gemaakt hoe het begrotingssaldo zich ontwikkelt: van de financiële uitgangspositie en de Septembercirculaire, via investeringen en maatregelen binnen bestaand beleid, naar het prioriteren van ambities en het versterken van de inkomsten. Daarbij is de volgorde gevolgd zoals vastgelegd in de begrotingsspelregels uit het Coalitieakkoord. Zo wordt zichtbaar hoe wij financiële middelen gericht inzetten om de bestuurlijke ambities te realiseren en tegelijkertijd de financiële positie van de gemeente beheersbaar te houden.

Financieel beeld (* € 1.000)	2027	2028	2029	2030	No
Uitgangspunt begroting	-965	-6.221	-7.842	-10.173	
Doorwerking Bestuursrapportage	-5.448	-5.552	-5.563	-5.584	
Autonome ontwikkelingen	-874	-472	-69	-69	
Saldo financiële uitgangspositie	-7.287	-12.245	-13.474	-15.826	1
Ontwikkeling gemeentefonds	1.594	1.301	1.806	2.005	
Oormerkingen binnen het gemeentefonds	-582	-355	-364	-375	
Saldo Septembercirculaire	1.012	946	1.442	1.630	2
Saldo na Septembercirculaire en oormerkingen	-6.275	-11.299	-12.032	-14.196	
Te realiseren ambities	-7.041	-9.320	-10.858	-10.604	
Investeren Van Zorg naar Welzijn	-4.500	-3.550	-3.150	-3.150	
Saldo investeringen	-11.541	-12.870	-14.008	-13.754	3
Saldo na investeringen	-17.816	-24.169	-26.040	-27.950	
Effectiever inzetten van middelen en capaciteit	7.434	5.604	5.649	4.133	
Effecten Van Zorg naar Welzijn	4.747	6.823	7.148	7.348	
Saldo bijsturen binnen bestaand beleid	12.181	12.427	12.797	11.481	4
Prioriteren en temporiseren van ambities	1.798	960	1.159	1.159	
Saldo prioriteren en temporiseren van ambities	1.798	960	1.159	1.159	5
Saldo voor inkomsten verhogen	-3.837	-10.782	-12.084	-15.310	
Inkomsten verhogen	7.754	9.917	10.485	11.064	6
Saldo inkomsten verhogen	7.754	9.917	10.485	11.064	
Regulier begrotingssaldo	3.917	-866	-1.598	-4.245	7
Saldo incidentele baten en lasten	-3.045	-1.561	-428	-746	
Structureel begrotingssaldo	872	-2.427	-2.026	-4.991	

1. Financiële uitgangspositie

De financiële uitgangspositie is in de afgelopen periode onder druk komen te staan. Deze ontwikkeling wordt met name veroorzaakt door de doorwerking van de uitkomsten van de eerste Bestuursrapportage 2026 en diverse autonome ontwikkelingen. De rapportage bevat de meest recente financiële doorrekeningen van de structurele effecten uit de jaarrekening 2025, de meicirculaire 2026, ontwikkelingen binnen het sociaal domein en de prijs-, loon- en renteontwikkelingen. Daarnaast zijn verschillende structurele budgetten aangepast aan de financiële realiteit. Per saldo verslechtert hierdoor het meerjarige begrotingssaldo aanzienlijk. De uitgangspositie voor 2027 is € 7,3 miljoen negatief, dit loopt op naar € 15,8 miljoen negatief in 2030.

2. Septembercirculaire

De financiële positie van de gemeente wordt in belangrijke mate beïnvloed door de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds. De effecten van de Meicirculaire 2026 zijn al verwerkt in de uitgangspunten voor de begroting 2027. De Septembercirculaire 2026 heeft per saldo een positief effect op het financiële beeld van de gemeente. Voor 2027 bedraagt dit afgerond € 1 miljoen.

Na verwerking van de mutaties in de algemene uitkering, inclusief de daarmee samenhangende oormerkingen, resteert een tekort van € 6,3 miljoen in 2027, oplopend tot € 14,2 miljoen in 2030. Daarmee blijft sprake van een substantiële financiële opgave. Een sluitende begroting vraagt daarom om aanvullende keuzes en maatregelen.

Een deel van de ontvangen middelen heeft een specifiek doel en is daarom geoormerkt. Dit betreft onder andere middelen voor de uitvoeringskosten van de Wet versterking regie volkshuisvesting en middelen voor de versterking van de openbare bibliotheekvoorzieningen. Deze middelen zijn door het Rijk beschikbaar gesteld voor deze specifieke taken en kunnen daardoor niet vrij worden ingezet voor andere doeleinden.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is daarnaast rekening gehouden met onzekerheden in toekomstige rijksbijdragen. Daarom zijn voor verschillende ontwikkelingen – in lijn met de adviezen van de VNG - stelposten opgenomen. Voor het BTW-compensatiefonds (BCF) is vanaf 2027 uitgegaan van de verwachte ruimte onder het BCF-plafond. Omdat deze ruimte hoger wordt ingeschat dan eerder geraamd, heeft dit een positief effect op de meerjarenbegroting. Daarnaast zijn stelposten opgenomen voor middelen waarvan verwacht wordt dat deze ook in de toekomst beschikbaar blijven, maar waarvan de definitieve omvang of verdeling nog niet vaststaat. Het betreft onder meer de regeling CDOKE (duurzaamheid) van € 2,6 miljoen vanaf 2028, een stelpost Jeugd van € 1,0 miljoen vanaf 2028, een stelpost Wmo van € 5,0 miljoen vanaf 2029 en een stelpost voor de herijking van het gemeentefonds van € 1,2 miljoen vanaf 2029.

Hiermee zijn de verwachte ontwikkelingen en onzekerheden binnen het gemeentefonds op een verantwoorde wijze verwerkt in de meerjarenraming. Bij toekomstige circulaires zal worden beoordeeld in hoeverre de opgenomen stelposten kunnen worden vervangen door definitieve bedragen.

3. Investerings

Ondanks de financiële opgave kiezen we ervoor om gericht te blijven investeren. Alleen financieel bijsturen brengt Roosendaal niet verder. Door nu te investeren voorkomen we hogere maatschappelijke kosten in de toekomst, kunnen we onze ambities waarmaken en benutten we beschikbare subsidies en externe bijdragen optimaal. Niet investeren leidt niet tot lagere kosten, maar tot het doorschuiven van problemen en financiële lasten naar de toekomst.

Deze investeringen bedragen € 11,5 miljoen in 2027 en lopen op tot € 13,8 miljoen in 2030. Hiervan heeft in 2027 € 7,0 miljoen betrekking op te realiseren ambities en betreft € 4,5 miljoen investeren Van Zorg naar Welzijn.

Te realiseren ambities

We maken middelen vrij voor de uitvoering van onze ambities, waaronder het Masterplan Roosendaal en Nationaal Programma Roosendaal. Het realiseren van het Masterplan Roosendaal en het Nationaal Programma Roosendaal vraagt capaciteit voor onder andere gebiedsontwikkeling, juridisch advies, planeconomie, programmasturing en projectuitvoering. Zonder die uitvoeringskracht blijven ambities plannen op papier. Het hiervoor aanvankelijk gereserveerde budget bedroeg € 5 miljoen. Bij de verdere uitwerking van de begroting is dit bedrag neerwaarts bijgesteld (zie verderop onder Effectiever inzetten van middelen en capaciteit). Voor het Masterplan Roosendaal trekken we daarnaast incidenteel onderzoeksbudget uit van drie keer € 1,5 miljoen.

Investeren Van Zorg naar Welzijn

Binnen het sociaal domein zetten we in op de beweging Van Zorg naar Welzijn en van individuele naar collectieve ondersteuning (€ 1,2 miljoen oplopend naar € 1,5 miljoen). Door eerder en dichter bij inwoners ondersteuning te bieden, voorkomen we waar mogelijk zwaardere zorg en houden we de beschikbare zorg toegankelijk voor inwoners die deze het hardste nodig hebben. Deze lijn sluit aan bij het Coalitieakkoord, waarin preventie, datagedreven werken, sterke lokale teams en voorzieningen in wijken en dorpen centraal staan. Zie voor het financiële effect op niet-vrij toegankelijke zorg verderop Effecten Van Zorg naar Welzijn.

Daarnaast zorgen we voor een gefaseerde en getrapte terugloop in het aantal jeugdprofessionals, in balans met de investeringen in welzijn. In eerdere begrotingen is het budget voor jeugdprofessionals verlaagd, waardoor het verschil in begroting tussen 2026 en 2027 € 1,7 miljoen is. Een structurele verlaging van deze omvang is op korte termijn niet realistisch. Daarom wordt in 2027 uitgegaan van een besparing van € 1,3 miljoen, die gefaseerd oploopt naar € 0,4 miljoen structureel per jaar. Dit komt overeen met een jaarlijkse afname van circa 10% van de inzet.

In de vorige bestuursperiode is gekozen om extra te investeren in bestaanszekerheid. Dit budget liep tot en met 2026. We hebben in lijn met het verzoek van de raad een evaluatie in gang gezet om het effect van deze intensivering in beeld te brengen. Om duidelijkheid te geven aan onze partners trekken we het budget door naar 2027 (€ 750.000).

Saldo na investeringen

Met deze investeringen bedraagt de totale financiële opgave € 17,8 miljoen in 2027. Deze loopt op tot € 27,9 miljoen in 2030. Deze investeringen vragen dat we ook keuzes maken om middelen in te zetten daar waar ze het grootste effect hebben. Die hebben we gemaakt in lijn met de afspraken in het Coalitieakkoord: we sturen bij binnen bestaand beleid (budgetdiscipline), prioriteren of temporiseren ambities met beperktere maatschappelijke of financiële opbrengst. We zetten inkomstenmaatregelen in en hierbij proberen we het Masterplan Roosendaal en Nationaal Programma Roosendaal-projecten te ontzien.

4. Bijsturen binnen bestaand beleid

Om deze opgave op te vangen, is de bestaande begroting kritisch doorgenomen. Daarbij hebben we gekeken naar de realiteit van ramingen, de inzet van beschikbare budgetten en de manier waarop wij onze werkzaamheden organiseren. De maatregelen bestaan uit een drietal onderdelen:

Effectiever inzetten van middelen en capaciteit

Om te komen tot een sluitende begroting zijn zowel de bestaande budgetten als de organisatie kritisch tegen het licht gehouden. In het kader van realistisch begroten zijn budgetten beoordeeld op basis van actuele realisatiecijfers, verwachte ontwikkelingen en beleidsmatige noodzaak. Budgetten die structureel niet of slechts gedeeltelijk worden benut, zijn aangepast aan het feitelijke uitgavenpatroon, waardoor de ramingen beter aansluiten op de praktijk zonder dat sprake is van een inhoudelijke heroverweging van bestaand beleid. Daarnaast is gekeken naar de inrichting van werkzaamheden, de benodigde personele capaciteit, de inzet van externe ondersteuning en de doelmatige aanwending van beschikbare middelen. Het uitgangspunt daarbij is dat de organisatie in omvang en uitvoering aansluit bij de beschikbare financiële ruimte en dat capaciteit en budgetten zoveel mogelijk worden ingezet op de bestuurlijke prioriteiten. Hiermee is de (personele) investering vanuit de brede ambities (hierboven genoemd) naar beneden bijgesteld, zodat deze netto uitkomt op € 2 miljoen investering.

Vervolgens ramen we diverse werkbudgetten nog scherper. Budgetten die de afgelopen jaren niet volledig werden benut, zijn vanuit begrotingsdiscipline gekort. We begroten realistischer en budgetteren scherper, zonder het beleid op deze onderdelen te versoberen. Denk hierbij aan het budget voor Onderwijsachterstandenbeleid en openbare ruimte. Op toeristenbelasting en opvang van Oekraïners ontvingen we afgelopen jaren juist meer dan in de begroting 2027 al was opgenomen. Deze bedragen hebben we verhoogd. We vinden dekking voor het incidentele onderzoeksbudget voor het Masterplan Roosendaal binnen de bestemmingsreserve Investeringsfonds, waardoor deze incidentele lasten niet ten laste komen van het begrotingssaldo.

Bij al deze maatregelen blijft het uitgangspunt dat de kwaliteit van de dienstverlening en de openbare ruimte behouden blijft. Totaal leveren deze maatregelen een financieel voordeel op van € 7,4 miljoen in 2027.

Effecten Van Zorg naar Welzijn

Binnen het sociaal domein zetten we in op preventie, zorginnovatie en collectieve oplossingen. Door de beweging Van Zorg naar Welzijn en van individuele naar collectieve ondersteuning willen we inwoners eerder passende ondersteuning bieden en tegelijkertijd de groei van de zorguitgaven beheersen.

Door – als hierboven genoemd - te investeren in het welzijn van onze inwoners die dit het hardste nodig hebben en door maatregelen te treffen om zorggebruik te verlagen, besparen we op individuele zorg en voorzieningen. Voor 2027 is een besparing van € 4,7 miljoen opgenomen. Deze loopt op tot € 7,3 miljoen in 2030. Hiervan heeft € 2,8 miljoen betrekking op Jeugdhulp. Dit betreft onder andere het terugdringen van hoogcomplexiteit zorg, het voorkomen van scheidingsproblematiek binnen jeugdhulp en het verplaatsen van bekostiging van licht-verstandelijke beperkingen naar de Wet Langdurige zorg (geen taak gemeente). De overige besparingen zijn € 0,8 miljoen binnen Wmo (begeleiding) en € 0,7 miljoen betreft Werk & Inkomen. Deze besparingen vragen aanpassingen in werkwijzen en nauwe samenwerking met maatschappelijke partners, zorgaanbieders en inwoners.

Saldo bijsturen binnen bestaand beleid

De maatregelen binnen het bestaande beleid leveren een belangrijke bijdrage aan het herstel van het begrotingsevenwicht. Door budgetten realistischer te ramen, bestaande middelen te herijken en binnen de huidige beleidskaders efficiënter te werken, wordt een financieel effect gerealiseerd van in totaal € 12,1 miljoen in 2027, oplopend tot een structureel effect van € 11,4 miljoen in 2030.

5. Prioriteren en temporiseren van ambities

De financiële opgave vraagt om het maken van keuzes. Niet alle ambities kunnen binnen de beschikbare financiële middelen en organisatiecapaciteit gelijktijdig worden gerealiseerd. Daarom zijn voorstellen beoordeeld op hun bijdrage aan de maatschappelijke en bestuurlijke doelstellingen van Roosendaal, de urgentie van de opgave, de uitvoerbaarheid en de samenhang met de uitgangspunten uit het Coalitieakkoord.

Dit betekent dat op onderdelen ambities worden getemporiseerd, versoerd of beëindigd. Daarbij is er bewust voor gekozen om de investeringen die bijdragen aan de uitvoering van het Nationaal Programma Roosendaal en het Masterplan Roosendaal zoveel mogelijk te ontzien. Hierdoor blijft ruimte beschikbaar voor de opgaven die essentieel zijn voor de toekomstbestendigheid van de gemeente.

Het financiële effect van het prioriteren en temporiseren van ambities bedraagt per saldo € 1,8 miljoen in 2027. Deze besparing wordt onder andere gerealiseerd door het afronden van het programma Betrouwbare en Gastvrije Gemeente (vorige bestuursperiode), het opnemen van een taakstelling op gemeentelijk vastgoed en het beëindigen van de jaarlijkse compensatie van de exploitatietekorten binnen parkeerbeheer.

Met deze keuzes wordt financiële ruimte gecreëerd voor de hoogste prioriteiten uit het Coalitieakkoord, terwijl tegelijkertijd wordt bijgedragen aan een financieel houdbare meerjarenbegroting.

Saldo voor inkomsten verhogen

De maatregelen zijn onvoldoende om de begroting in 2027 sluitend te krijgen. Na verwerking van deze maatregelen resteert een tekort van € 3,8 miljoen in 2027, oplopend tot € 15,3 miljoen in 2030. Daarom zijn aanvullende inkomstenmaatregelen opgenomen om te komen tot een sluitende begroting in 2027.

6. Inkomsten verhogen

De maatregelen aan de uitgavenkant zijn onvoldoende om de begroting sluitend te krijgen én ruimte te behouden voor investeringen in de toekomst van Roosendaal. Daarom zijn ook inkomstenmaatregelen noodzakelijk. Daarbij wordt gekozen voor een evenwichtige verdeling van de lasten over inwoners, ondernemers, bezoekers en gebruikers van gemeentelijke voorzieningen.

De inkomstenmaatregelen bestaan uit een verhoging van de toeristenbelasting van € 1,58 naar € 3,50 per persoon per overnachting, een verhoging van de parkeertarieven met € 0,20 bovenop de reguliere indexatie. Daarnaast worden diverse vergunningen, abonnementen en gebruikstarieven geactualiseerd zodat deze beter aansluiten bij de werkelijke kosten. Hiermee wordt de parkeerexploitatie meer kostendekkend en neemt de gemeentelijke bijdrage af.

Om het financiële evenwicht van de gemeente structureel te herstellen en tegelijkertijd ruimte te behouden voor investeringen in de stad, wordt het OZB-tarief voor woningen in 2027 verhoogd. Voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 428.000 stijgt de OZB-aanslag van € 341 in 2026 naar € 450 in 2027.

Om de lastenstijging voor inwoners zoveel mogelijk te beperken, is niet alleen gekeken naar de OZB, maar naar de totale gemeentelijke woonlasten, bestaande uit de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De stijging van de OZB wordt daarbij deels gecompenseerd door een lagere rioolheffing (- € 44 per jaar). Het tarief afvalstoffenheffing stijgt beperkt met € 4 per jaar. Hierdoor nemen de totale woonlasten voor een gemiddeld huishouden toe met € 69 per jaar (stijging van 6,6%) en € 5,75 per maand. De totale woonlasten stijgen voor een gemiddeld huishouden van € 1.038 in 2026 naar € 1.107 in 2027. Ook na deze ontwikkeling blijven de woonlasten voor huishoudens in Roosendaal onder het landelijk gemiddelde.

Ook eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bedrijfspannen en andere gebouwen) leveren een bijdrage aan de investeringsopgave. De OZB-tarieven voor niet-woningen liggen in Roosendaal al jarenlang aanzienlijk onder het landelijk gemiddelde. Met de voorgestelde aanpassing wordt deze afstand verkleind.

Voor een bedrijfspand met een WOZ-waarde van € 400.000 stijgt de OZB voor eigenaren van € 832 naar € 1.189 per jaar. Voor gebruikers stijgt de OZB van € 518 naar € 837 per jaar. Ondanks deze verhoging bedragen de tarieven voor niet-woningen in 2027 circa 86% van het landelijk gemiddelde. In de meerjarenbegroting is vanaf 2028 financieel rekening gehouden met een verdere verhoging tot circa 99% van het landelijk gemiddelde van 2026.

De aanpassing van de OZB-tarieven maakt onderdeel uit van een breder pakket aan inkomstenmaatregelen dat bijdraagt aan een sluitende begroting. De extra inkomsten bedragen € 7,8 miljoen in 2027 en lopen op tot € 11,1 miljoen in 2030.

Hiermee blijft ruimte beschikbaar voor noodzakelijke investeringen en wordt voorkomen dat maatschappelijke, ruimtelijke en economische opgaven worden doorgeschoven naar de toekomst. Tegelijkertijd houden we vast aan het uitgangspunt uit het Coalitieakkoord: de OZB voor woningen, de totale woonlasten en de OZB voor niet-woningen blijven onder het landelijk gemiddelde, waarbij de lasten evenwichtig worden verdeeld over inwoners, ondernemers en bezoekers.

7. Regulier en structureel begrotingssaldo

Het resultaat van het begrotingssaldo is na alle hiervoor genomen maatregelen als volgt:

Structureel begrotingssaldo (* € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Regulier begrotingssaldo	3.917	-866	-1.598	-4.245
Saldo incidentele baten en lasten	-3.045	-1.561	-428	-746
Structureel begrotingssaldo	872	-2.427	-2.026	-4.991

De begroting laat in 2027 een positief regulier begrotingssaldo van € 3,9 miljoen zien. Na correctie voor incidentele baten en lasten resteert een structureel positief begrotingssaldo van € 0,9 miljoen. Daarmee is de begroting voor 2027 sluitend.

Voor de jaren daarna blijft sprake van een structureel tekort. Dit bedraagt € 2,4 miljoen in 2028, € 2,0 miljoen in 2029 en loopt op tot € 5,0 miljoen in 2030. Hierdoor is de meerjarenbegroting nog niet over de gehele periode structureel en reël in evenwicht.

Risico's en onzekerheden

De begroting kent verschillende onzekerheden die van invloed kunnen zijn op het financiële perspectief van de gemeente. Daarbij gaat het onder meer om de realisatie van de besparingen binnen de jeugdhulp en de Wmo, ontwikkelingen in lonen, prijzen en rente, de structurele lasten van nieuwe investeringen en de uitvoerbaarheid van de voorgenomen maatregelen. Daarnaast is de gemeente voor de uitvoering van een deel van haar opgaven afhankelijk van maatschappelijke partners en zorgaanbieders. Ook ontwikkelingen in rijksbijdragen en specifieke uitkeringen kunnen het financiële beeld beïnvloeden. Hoewel de begroting voor 2027 sluitend is, blijven vanaf 2028 structurele tekorten aanwezig, waardoor sprake blijft van een meerjarige financiële opgave.

De gemeente beschikt momenteel nog over relatief gunstige financieringsvoorwaarden. Nieuwe financiering kan echter leiden tot hogere rentelasten. Daarnaast zijn de besparingen binnen het sociaal domein slechts beperkt beïnvloedbaar, omdat de realisatie mede afhankelijk is van externe ontwikkelingen en samenwerkingspartners. Wanneer ontwikkelingen op deze terreinen ongunstiger uitvallen dan geraamd, kan dit leiden tot aanvullende financiële druk.

De brede financiële positie, ook toegelicht onder de kengetallen in Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicomanagement, laat voor 2027 nog steeds een overwegend positief beeld zien. De meeste ratio's liggen binnen de signaleringswaarden die door het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) als minst risicovol worden beschouwd. De solvabiliteitsratio is wel een belangrijk aandachtspunt, deze bevindt zich in de meest risicovolle categorie. Daarbij neemt de schuldpositie in de meerjarenraming toe als gevolg van de aanzienlijke investeringsopgave waarvoor de gemeente staat. Meerjarig is de begroting nog niet sluitend.

Daarom blijven een realistisch en financieel verantwoord begrotingsbeleid, actief risicomanagement en tijdige bijsturing essentieel. Bij nieuwe investeringsvoorstellen worden de financiële en organisatorische gevolgen integraal afgewogen. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de effecten op kapitaallasten, beheer en onderhoud, personele capaciteit, de Algemene reserve en het weerstandsvermogen.

Tot slot

Met deze begroting kiezen we bewust voor investeren in de toekomst van Roosendaal binnen financieel verantwoorde kaders. De begroting is voor 2027 sluitend. Voor de jaren daarna resteert nog een financiële opgave. Dat vraagt om voortdurende aandacht voor de uitvoering van maatregelen, het beheersen van risico's en het tijdig bijsturen wanneer ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. Daarmee leggen we een solide basis voor de uitvoering van het Coalitieakkoord en voor een toekomstbestendig Roosendaal.

Om de financiële positie duurzaam in evenwicht te houden en voldoende ruimte te behouden voor toekomstige investeringen, zijn bij de voorbereiding van de Kadernota 2028 nadere keuzes en vervolgstappen noodzakelijk om de investeringsruimte te behouden en de reservepositie te versterken.

Financiële begroting

1. Overzicht lasten en baten met toelichting per programma

Verschillenanalyse programma 1 - Dienstverlening & Samenwerken

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Algemene bestuurlijke zaken	6.437	4.295	4.353	4.250	4.320	4.344
	Regionale representatie en samenwerking	888	1.140	1.095	1.122	1.149	1.149
	Dienstverlening en participatie	4.377	4.655	3.327	3.172	3.218	3.270
Totaal		11.703	10.090	8.776	8.543	8.687	8.763
Baten	Algemene bestuurlijke zaken	8					
	Regionale representatie en samenwerking	162	246	133	139	139	139
	Dienstverlening en participatie	1.860	1.948	2.075	1.981	2.005	2.005
Totaal		2.029	2.194	2.208	2.120	2.144	2.144
Saldo		-9.673	-7.896	-6.568	-6.423	-6.544	-6.619

Hieronder volgt een analyse van de verschillen tussen begroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026. Afwijkingen van € 100.000 of meer worden toegelicht. Hierbij worden alleen de belangrijkste afwijkingen vermeld. Bij de financiële mutaties betekent V een voordeel en N een nadeel voor het begrotingssaldo.

De toelichting wordt in tabelvorm weergegeven:

- Toelichting
- Bedrag dat bij dit onderdeel hoort (alle bedragen x € 1000)

Verschillenanalyse B102 - Regionale representatie en samenwerking

Toelichting baten

Bedrag

De individuele afwijkingen die ten grondslag liggen aan het verschil, hebben ieder afzonderlijk een omvang van minder dan €100.000. Deze posten worden daarom niet afzonderlijk toegelicht.

Verschillenanalyse B103 - Dienstverlening en participatie

Toelichting lasten

Bedrag

Inhuur personeel

In 2026 is budget beschikbaar gesteld voor de oplossing van tijdelijk personele knelpunten.

914 V

Betrouwbare en Gastvrije Gemeente

Het programma Betrouwbare en Gastvrije Gemeente dat de vorige bestuursperiode is opgestart, is afgerond. Met ingang van begroting 2027 worden de werkzaamheden in het kader van Betrouwbare en Gastvrije Gemeente ondergebracht binnen de reguliere taken en de reguliere producten in de begroting.

328 V

Toelichting baten

Bedrag

Leges paspoorten

Als gevolg van een toename van de af te geven paspoorten zijn de leges opbrengsten hoger.

130 V

Verschillenanalyse programma 2 - Zorgzaam & Veilig

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Openbare orde, veiligheid en preventie	12.892	13.580	13.718	14.105	14.577	15.169
	Leefbare buurten en dorpen	6.032	13.581	5.715	5.681	3.573	1.334
	Gezondheid en zorg	34.282	35.247	34.378	34.358	34.663	34.677
	Welzijn	9.161	9.468	10.356	10.897	10.906	10.936
	Jeugd en jeugdzorg	57.146	57.677	49.935	47.871	47.792	47.655
Totaal		119.513	129.553	114.101	112.912	111.511	109.771
Baten	Openbare orde, veiligheid en preventie	426	483	455	181	185	185
	Leefbare buurten en dorpen	4.336	9.076	3.708	3.708	1.722	26
	Gezondheid en zorg	3.384	2.506	2.017	2.025	2.025	2.025
	Welzijn	392	316	90	91	92	92
	Jeugd en jeugdzorg	15.719	14.674	8.842	8.375	8.375	8.376
Totaal		24.257	27.055	15.112	14.380	12.399	10.703
Saldo		-95.256	-102.497	-98.989	-98.532	-99.112	-99.068

Hieronder volgt een analyse van de verschillen tussen begroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026. Afwijkingen van € 100.000 of meer worden toegelicht. Hierbij worden alleen de belangrijkste afwijkingen vermeld. Bij de financiële mutaties betekent V een voordeel en N een nadeel voor het begrotingssaldo.

De toelichting wordt in tabelvorm weergegeven:

- Toelichting
- Bedrag dat bij dit onderdeel hoort (alle bedragen x € 1.000)

Verschillenanalyse B201 - Openbare orde, veiligheid en preventie

Toelichting lasten	Bedrag
<u>Gemeenschappelijke regelingen</u>	
De begrotingen van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant en Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant zijn vastgesteld met als gevolg een hogere bijdrage voor 2027.	353 N
<u>Opsporen van conventionele explosieven</u>	
In 2026 waren er lasten voor het ruimen van explosieven, onder andere bij gebiedsontwikkeling. Tegenover deze lasten staat een rijksbijdrage voor het opsporen van conventionele explosieven.	190 V

Verschillenanalyse B202 - Leefbare buurten en dorpen

Toelichting lasten	Bedrag
<u>Ontmoeten en Verbinden</u>	
Het programma Ontmoeten & Verbinden was bedoeld als tijdelijke impuls voor positieve gezondheid, kennisontwikkeling en de aanpak van eenzaamheid. De belangrijkste resultaten en samenwerkingsafspraken zijn inmiddels opgenomen in de reguliere werkzaamheden van de gemeente en haar partners. Hierdoor is voortzetting van een afzonderlijk programma niet langer noodzakelijk en kunnen de incidentele middelen vanaf 2027 worden beëindigd.	140 V
<u>Nationaal Programma, eigen middelen</u>	
In de collegeperiode 2022-2026 heeft het college jaarlijks aanvullende gemeentelijke middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Nationaal Programma. De begroting 2027 bevat hiervoor geen afzonderlijke gemeentelijke bijdrage meer. De uitvoering van de activiteiten vindt plaats binnen de reeds beschikbaar gestelde middelen, waaronder eerder toegekende NPLV-middelen en de daarvoor ingerichte reserves. Hierdoor vervalt ten opzichte van 2026 de afzonderlijke begrotingspost voor gemeentelijke cofinanciering van het Nationaal Programma.	2.403 V
<u>SPUK Preventie met Gezag</u>	
Het voordeel ten opzichte van 2026 ontstaat doordat in 2027 geen lasten meer worden geraamd voor de inzet van doorgeschoven middelen uit de voorgaande subsidieperiode. Daarnaast start vanaf 2027 een nieuwe specifieke uitkering (SPUK) Preventie met Gezag, waarvoor het Rijk opnieuw middelen beschikbaar stelt. Hierdoor wijzigt de financiële verwerking ten opzichte van 2026 en nemen de begrote lasten af.	1.763 V

SPUK Kansrijke Wijk

Het voordeel ten opzichte van 2026 ontstaat doordat in 2027 geen lasten meer worden geraamd voor de inzet van doorgeschoven middelen uit de voorgaande subsidieperiode. Daarnaast start vanaf 2027 een nieuwe specifieke uitkering (SPUK) Kansrijke Wijk, waarvoor het Rijk opnieuw middelen beschikbaar stelt. Hierdoor wijzigt de financiële verwerking ten opzichte van 2026 en nemen de begrote lasten af.

2.796 V

NPLV Ambtelijke inzet

Bij het opstellen van deze begroting zijn de loonkosten nog niet volledig toegerekend aan de afzonderlijke producten en taakvelden. Hierdoor kunnen op productniveau afwijkingen zichtbaar zijn.

650 V

Toelichting baten

Bedrag

SPUK Preventie met Gezag

Het nadeel ten opzichte van 2026 ontstaat doordat in 2027 geen baten meer worden geraamd voor de inzet van doorgeschoven middelen uit de voorgaande subsidieperiode. Vanaf 2027 start een nieuwe specifieke uitkering (SPUK) Preventie met Gezag, waarvoor het Rijk opnieuw middelen beschikbaar stelt. Hierdoor wijzigt de financiële verwerking ten opzichte van 2026 en nemen de begrote baten af.

2.174 N

SPUK Kansrijke Wijk

Het nadeel ten opzichte van 2026 ontstaat doordat in 2027 geen baten meer worden geraamd voor de inzet van doorgeschoven middelen uit de voorgaande subsidieperiode. Vanaf 2027 start een nieuwe specifieke uitkering (SPUK) Kansrijke Wijk, waarvoor het Rijk opnieuw middelen beschikbaar stelt. Hierdoor wijzigt de financiële verwerking ten opzichte van 2026 en nemen de begrote baten af.

3.144 N

Verschillenanalyse B203 - Gezondheid en zorg

Toelichting lasten

Bedrag

Bijdrage gemeenschappelijke regeling

De lasten nemen toe als gevolg van een hogere gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling GGD West-Brabant. Deze bijdrage is gebaseerd op de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting van de gemeenschappelijke regeling.

195 N

GALA middelen

Door het vervallen van de tijdelijke GALA-middelen vanuit het Rijk per eind 2026 zijn vanaf 2027 minder middelen beschikbaar voor de uitvoering van preventieve en gezondheidsbevorderende activiteiten. De wijze waarop deze activiteiten in de

353 V

toekomst worden vormgegeven en gefinancierd, wordt nader bezien binnen de reguliere beleids- en begrotingsafwegingen.

Domeinoverstijgende samenwerking

Het verschil ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt doordat voor 2027 nog geen overeenkomst met het zorgkantoor is gesloten voor de voortzetting van de domeinoverstijgende samenwerking (DOS). Hierdoor zijn nog geen lasten en baten opgenomen voor de eventuele uitvoering van deze samenwerking.

1.142 V

Maatw vz nat imm Wmo: Begeleiding ZIN & Vervoer

Het verschil ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt doordat de begroting voor begeleiding terugkeert naar het structurele niveau van eind 2025. Tegelijkertijd wordt ingezet op versterking van het voorliggende welzijnsdomein en preventieve ondersteuning van inwoners.

256 V

Maatw vz natura immat Wmo: HBH ZIN

Het verschil ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt door de invoering van een nieuwe contracteringssystematiek voor huishoudelijke ondersteuning. Vanaf 2027 wordt gewerkt met bekostiging op basis van prijs en volume ($P \times Q$) in plaats van een lumpsumvergoeding. De hogere prijs leidt tot hogere geraamde lasten dan in voorgaande jaren.

747 N

Opvang en BW: Ambtelijke inzet

Bij het opstellen van deze begroting zijn de loonkosten nog niet volledig toegerekend aan de afzonderlijke producten en taakvelden. Hierdoor kunnen op productniveau afwijkingen zichtbaar zijn.

212 V

Toelichting baten

Bedrag

GALA middelen

Ondanks het wegvallen van de tijdelijke GALA-middelen blijft de gemeente inzetten op de beweging Van Zorg naar Welzijn. De beschikbare middelen nemen echter af doordat de rijksbijdrage voor preventie- en gezondheidsprogramma's vervalst. De wijze waarop deze activiteiten in de toekomst worden vormgegeven en gefinancierd, wordt nader bezien binnen de reguliere beleids- en begrotingsafwegingen.

353 N

Domeinoverstijgende samenwerking

Het verschil ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt doordat voor 2027 nog geen overeenkomst met het zorgkantoor is afgesloten voor de voortzetting van de domeinoverstijgende samenwerking (DOS). Hierdoor zijn nog geen lasten en baten opgenomen voor de eventuele uitvoering van deze samenwerking.

1.142 N

Eigen bijdrage Wmo

De geraamde opbrengsten uit eigen bijdragen Wmo liggen in 2027 hoger dan in 2026. Deze stijging hangt samen met de landelijke voorgenomen invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen en de daarop gebaseerde begrotingsramingen. Tot en met 2026 geldt nog het vaste abonnementsstarief van € 21,80 per maand. Vanaf 2027 komt er een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage. De verwachting is een afname van het Wmo-gebruik door hogere inkomens en een hogere bijdrage. De budgetten zijn gebaseerd op de korting op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De daadwerkelijke effecten monitoren we gedurende 2027 en zijn op voorhand niet goed in te schatten.

1.000 V

Verschillenanalyse B204 - Welzijn

Toelichting lasten

Bedrag

Inwonersondersteuning

Ten opzichte van 2026 wordt aanvullend en structureel geïnvesteerd in welzijnsactiviteiten, inwonersondersteuning en preventieve voorzieningen. Hiermee geeft het college invulling aan de beweging Van Zorg naar Welzijn, van individuele naar meer collectieve ondersteuning en van het oplossen naar het voorkomen van problemen. Door de sociale basis en het voorliggende veld te versterken, kunnen inwoners eerder, laagdrempeliger en dichterbij huis worden ondersteund. Dit draagt eraan bij dat problemen eerder worden gesignaleerd, escalatie waar mogelijk wordt voorkomen en zwaardere zorg beschikbaar blijft voor inwoners die deze daadwerkelijk nodig hebben. Op termijn moet deze beweging tevens bijdragen aan een beter beheersbare ontwikkeling van de lasten binnen het sociaal domein.

1.156 N

Programma meedoen en gelijke kansen

De lagere lasten in 2027 worden verklaard doordat de eerste programmaperiode van Meedoen en Gelijke Kansen (2023-2026) afloopt. Waar in 2026 nog incidentele middelen beschikbaar waren voor de uitvoering van projecten en activiteiten, verschuift vanaf 2027 de nadruk naar borging, implementatie en voortzetting van de meest effectieve onderdelen binnen reguliere beleidskaders. Hierdoor neemt de omvang van de incidentele programmalasten af.

249 V

GALA middelen

Door het vervallen van de tijdelijke GALA-middelen vanuit het Rijk per eind 2026 zijn vanaf 2027 minder middelen beschikbaar voor de uitvoering van preventieve en gezondheidsbevorderende activiteiten. De wijze waarop deze activiteiten in de toekomst worden vormgegeven en gefinancierd, wordt nader bezien binnen de reguliere beleids- en begrotingsafwegingen.

143 V

Toelichting baten	Bedrag
<u><i>GALA middelen</i></u>	
De afname van het budget wordt verklaard door het beëindigen van de tijdelijke GALA-financiering vanuit het Rijk. De afgelopen jaren zijn deze middelen ingezet voor de ontwikkeling van een preventieve infrastructuur en de versterking van welzijnsvoorzieningen. Nu deze incidentele middelen aflopen, verschuift de focus naar het bestendigen van succesvolle interventies binnen reguliere beleidskaders en beschikbare structurele middelen.	113 N
Verschillenanalyse B205 - Jeugd en Jeugdzorg	
Toelichting lasten	Bedrag
<u><i>Kinderopvangtoeslagaffaire</i></u>	
Het verschil ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt doordat voor 2027 nog geen lasten zijn opgenomen voor de uitvoering van de regeling Kinderopvangtoeslagaffaire. Eventuele lasten worden gedurende het jaar verwerkt op basis van de daadwerkelijke uitvoering en de daaruit voortvloeiende verplichtingen. Dit bedrag krijgen we vergoed vanuit het Rijk.	2.319 V
<u><i>JeugdzorgPlus</i></u>	
De begroting 2027 is nog opgesteld op basis van de bestaande uitgangspunten en contractafspraken. Hierdoor ontstaat een lager geraamd kostenniveau dan op basis van de actuele inzichten mag worden verwacht. De meest recente prognoses lijken te wijzen op een stijgende zorgvraag en hogere kosten, waardoor de feitelijke lastenontwikkeling naar verwachting hoger uitvalt dan de begroting momenteel laat zien.	3.417 V
<u><i>Regionale middelen Jeugd</i></u>	
Het verschil ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt door lagere kosten voor de inhuur van jeugdprofessionals. Door gewijzigde contractafspraken en een aangepaste opdrachtomvang is de verwachting dat er minder externe inzet benodigd is, waardoor de lasten in 2027 lager uitvallen.	175 V
<u><i>Jeugdgezondheidszorg</i></u>	
Het verschil ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt doordat een eerder opgenomen besparingsmaatregel is teruggedraaid. Gelet op de bestaande contractafspraken bleek de beoogde kostenreductie niet realistisch, waardoor de lasten in 2027 hoger uitvallen.	288 N
<u><i>Jeugd: niet vrij toegankelijke zorg</i></u>	
Het verschil ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt door een actualisatie van de raming van de jeugdzorgkosten en de verwerking van de meerjarige maatregelen van de Taskforce Jeugd. De begroting is eerst op een realistischer niveau	1.970 V

gebracht, aansluitend bij de recente realisatie, de actuele prognose en de verwachte ontwikkeling van de zorgkosten. Daartegenover staat een oplopende besparingsopgave, die moet worden gerealiseerd door gerichtere sturing op instroom en zorgtoewijzing, nieuwe contractuele afspraken, de ontwikkeling van Sterke Lokale Teams en een versterking van het voorliggende veld. Hiermee wordt invulling gegeven aan de beweging van specialistische zorg naar eerdere, laagdrempelige en waar mogelijk collectieve ondersteuning. De realisatie van de besparingen blijft afhankelijk van de ontwikkeling van de zorgzwaarte en het daadwerkelijke effect van de maatregelen en wordt daarom nauwlettend gemonitord.

Toelichting baten

Bedrag

Kinderopvang toeslagen affaire

Het verschil ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt doordat voor 2027 nog geen baten zijn opgenomen vanuit de regeling Kinderopvangtoeslagaffaire. Eventuele bijdragen worden op een later moment vastgesteld op basis van de daadwerkelijke uitvoering en afrekening. Dit bedrag is gelijk aan de gemaakte daadwerkelijke kosten.

2.319 N

JeugdzorgPlus

De begroting 2027 is nog opgesteld op basis van de huidige financieringsafspraken voor JeugdzorgPlus. Hierdoor ontstaat een stabiel beeld van de baten ten opzichte van voorgaande jaren, terwijl de onderliggende financieringssysteem wijzigt. De financiële gevolgen hiervan zijn nog onvoldoende uitgekristalliseerd om volledig in de begroting te verwerken.

3.495 N

Verschillenanalyse programma 3 - Wonen & Leefomgeving

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Wonen en ruimtelijke ontwikkeling	24.749	58.078	61.431	39.146	36.792	25.241
	Onderwijshuisvesting	11.947	7.392	6.543	6.338	7.411	8.057
	Openbare ruimte	29.072	32.996	33.678	38.021	40.904	42.482
	Mobiliteit	4.226	4.901	4.442	4.569	4.706	4.819
	Energie en circulariteit	4.119	5.880	6.214	5.918	3.415	3.439
	Natuur en water	24.144	28.131	28.209	21.439	21.886	22.666
Totaal		98.256	137.377	140.518	115.430	115.113	106.703
Baten	Wonen en ruimtelijke ontwikkeling	28.541	36.077	54.223	31.379	27.358	15.924
	Onderwijshuisvesting	1.328	415	1.188	691	918	888
	Openbare ruimte	9.540	1.425	6.230	7.563	7.592	7.047
	Mobiliteit	3.160	3.419	4.062	4.062	4.062	3.762
	Energie en circulariteit	3.099	4.762	4.229	2.651	50	
	Natuur en water	28.842	32.881	33.256	26.945	27.525	28.379
Totaal		74.511	78.979	103.189	73.291	67.506	55.999
Saldo		-23.745	-58.399	-37.329	-42.139	-47.607	-50.704

Hieronder volgt een analyse van de verschillen tussen begroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026. Afwijkingen van € 100.000 of meer worden toegelicht. Hierbij worden alleen de belangrijkste afwijkingen vermeld. Bij de financiële mutaties betekent V een voordeel en N een nadeel voor het begrotingssaldo.

De toelichting wordt in tabelvorm weergegeven:

- Toelichting
- Bedrag dat bij dit onderdeel hoort (alle bedragen x € 1000)

Verschillenanalyse B301 - Wonen en ruimtelijke ontwikkeling **Omschrijving (toelichting)**

Toelichting lasten	Bedrag
<u><i>Grondexploitatie</i></u>	
De grondexploitaties zijn op budgettair neutrale wijze opgenomen in de begroting binnen dit beleidsveld. Alle bijbehorende kosten en opbrengsten zijn hierin verwerkt. Het saldo leidt tot een wijziging in de boekwaarde. Door de actualisatie van de grondexploitaties hebben zich verschuivingen voorgedaan binnen de jaarschijven, wat in deze analyse resulteert in een verschil tussen 2027 en 2026 aan de lastenkant. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.	7.879 N
<u><i>Huisvesting</i></u>	
Door de afronding van diverse investeringen, met name gericht op de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen, nemen de kapitaallasten in 2027 toe. In 2026 zijn kosten gemaakt voor de inspectie van gemeentelijke gebouwen en het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP), ter ondersteuning van een planmatige en toekomstbestendige instandhouding van het gemeentelijk vastgoed. Met ingang van 2027 wordt de huisvesting aan de Azaleastraat ondergebracht in een grondexploitatie. Hierdoor vervallen de exploitatielasten binnen dit programma, wat leidt tot een voordeel. In 2026 is er rekening gehouden met de kosten voor de sloop van de panden in het Oude Centrum. Voor een strategische aankoop zijn in 2026 incidentele middelen opgenomen. Op de vastgoedportefeuille is een taakstelling opgenomen in de begroting.	2.631 V
<u><i>Ambtelijke inzet</i></u>	
Aan wonen en ruimtelijke ontwikkeling worden meer loonkosten toegerekend, daarnaast is de inzet van externe inhuur afgenomen.	322 V
<u><i>Masterplan Roosendaal</i></u>	
Voor het Masterplan Roosendaal is er uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld waarmee concreet invulling wordt gegeven aan de ambities van RSD40. Het budget wordt onder meer ingezet voor onderzoeken naar het versmallen van de spoorbundel, het opstellen van een stedenbouwkundig kader, de personele invulling van de programmaorganisatie en aanvullende onderzoeken naar de bouwstenen zoals opgenomen in RSD40. Ook in 2026 wordt hier invulling aan	982 V

gegeven en daar liggen de verwachte kosten hoger dan voor 2027. Deze kosten worden gedekt door de bestemmingsreserve Investeringsfonds.

Stadsoevers Oost

De verwachte kosten voor de sanering van Spoor C zijn in 2026 hoger dan in 2027. Deze kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve Sanering Vlietpark. 575 V

Investerings stedelijke vernieuwing

Voor de werkzaamheden van RSD by Roos is in 2027 een lager budget geraamd. De incidentele lasten zijn niet meer in de begroting opgenomen. Voor de Stedelijke Regio vervallen in 2027 de incidentele lasten die samenhangen met de instelling van het Regiofonds. Omdat de ontvlechting van de RWB begin 2027 nog niet volledig gerealiseerd is, wordt de huidige financiering van de SRWBW nog een jaar doorgezet (met de bijdragen van de deelnemende gemeenten). Er worden 4 nieuwe medewerkers voor de SRWBW in Roosendaal aangenomen en deze loonkosten worden betaald uit de deelnemersbijdrage van de SRWBW. 460 V

Woonwagenzaken

De exploitatie van de standplaatsen in het kader van het woonwagenbeleid wordt in 2026 uitgevoerd. 329 V

Ruimte wonen grond

In 2027 wordt ingezet op de herijking van de Omgevingsvisie, de actualisatie van de Welstandsnota en de Omgevingswet. 301 N

Omgevingsvergunning

In de begroting 2027 is rekening gehouden met extra capaciteit voor het faciliteren van vergunningsaanvragen bij grote projecten. Tegenover deze aanvullende lasten staan extra legesinkomsten, die aan de batenzijde nader zijn toegelicht. 180 N

Bestemmingsreserve financiële bijdragen en grondexploitaties

Op de grondexploitaties wordt een voordeel verwacht. Conform de vastgestelde afspraken wordt dit voordeel toegevoegd aan de bestemmingsreserves. Deze toevoeging aan de reserve is een last in de begroting. 185 N

Toelichting baten

Bedrag

Grondexploitatie

De grondexploitaties zijn op budgettair neutrale wijze opgenomen in de begroting binnen dit beleidsveld. Alle bijbehorende kosten en opbrengsten zijn hierin verwerkt. Het saldo leidt tot een wijziging in de boekwaarde. Door de actualisatie van de grondexploitaties hebben zich verschuivingen voorgedaan binnen de jaarschijven, wat in deze analyse resulteert in een verschil tussen 2027 en 2026 16.403 V

aan de batenkant. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Bestemmingsreserve Investeringsfonds

Voor 2027 is er vanuit de bestemmingsreserve Investeringsfonds budget beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten van het Masterplan Roosendaal. Hiermee wordt concreet invulling gegeven aan de ambities van RSD40. 1.300 V

Omgevingsvergunning

De opbrengsten uit vergunningen worden hoger geraamd dan vorig jaar door verwachte extra legesinkomsten uit grote projecten, gebaseerd op gerealiseerde opbrengsten in voorgaande jaren. Daarnaast zijn de legestarieven verhoogd met 5%. 726 V

Panden Oude Centrum

In 2026 is er incidenteel een SNTI-subsidie ingezet voor de exploitatie van de panden in het Oude Centrum. 212 N

Verschillenanalyse B302 - Onderwijshuisvesting

Toelichting lasten	Bedrag
---------------------------	---------------

Huisvesting IBS Aisha

Door de groei van het aantal leerlingen is voor deze basisschool, in afwachting van de nieuwbouw, aanvullende tijdelijke huisvesting nodig. Deze worden volledig gedekt uit de bestemmingsreserve Huisvesting Onderwijs. Omdat dit eenmalige budget niet is begroot in 2027, ontstaat een voordeel. 149 V

Huisvesting Klaverweide

In de begroting 2027 zijn de kosten voor sloop, tijdelijke huisvesting en verhuizing opgenomen. Deze worden volledig gedekt uit de bestemmingsreserve Huisvesting Onderwijs. 224 N

Huisvesting Zilverlinde

In 2026 werden eenmalige kosten verwacht voor de sloop van de voormalige basisschool en de tijdelijke huisvesting tijdens de nieuwbouw van de nieuwe basisschool. De dekking van deze kosten vond plaats via een onttrekking aan de bestemmingsreserve huisvesting onderwijs. Doordat dit in 2027 niet is begroot is er sprake van een voordeel. 523 V

Huisvesting Mytyschool

Voor de realisatie van de nieuwbouw heeft de gemeente de locatie aan de Gezellaan 11 aangekocht. Naar verwachting wordt het bestaande pand in 2026 gesloopt. De hiermee samenhangende sloopkosten en de afwikkeling van de 415 V

resterende boekwaarde van het pand leiden in dat jaar tot incidentele lasten. Ter dekking van deze kosten wordt een onttrekking gedaan aan de bestemmingsreserve Huisvesting Onderwijs. Doordat dit in 2027 niet is begroot is er sprake van een voordeel.

Toelichting baten	Bedrag
<u>Reserve Onderwijshuisvesting</u>	
Vanaf deze begroting worden bestemmingsreserves gekoppeld aan het programma / beleidsveld. Zie de lastenzijde uit deze reserve worden vaak eenmalige uitgaven voor tijdelijke huisvesting, sloop en verhuizing gefinancierd zodat het geen effect heeft op het begrotingsresultaat.	692 V
Verschillenanalyse B303 - Openbare ruimte	
Toelichting lasten	Bedrag
<u>Openbare verlichting</u>	
De vervanging van circa 12.000 armaturen door LED-verlichting is volop in uitvoering. Dit zorgt stap voor stap voor lagere elektriciteitskosten voor de openbare verlichting.	139 V
<u>Wegen kapitaallasten</u>	
Door de investeringen in wegreconstructies van de afgelopen jaren stijgen de kapitaallasten vanaf 2027 structureel. In de begroting is ook rekening gehouden met een latere realisatie van investeringen en de daarmee samenhangende kapitaallasten.	140 N
<u>Wegen ambtelijke inzet</u>	
Bij het opstellen van de begroting heeft een actualisatie plaatsgevonden van de toegerekende salariskosten naar de taakvelden conform de vereisten van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze toerekening vindt plaats binnen alle programma's.	298 N
<u>Wegen: uitgaven bestemmingsreserve</u>	
De voorziening onderhoud uit de Beheerkalender is in 2026 omgezet naar een bestemmingsreserve, omdat de beheerplannen verouderd zijn. Nieuwe beheerplannen worden nu opgesteld. Conform de vereisten van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden de uitgaven voor groot onderhoud daardoor rechtstreeks in de exploitatie verantwoord. Het verschil tussen 2026 en 2027 ontstaat doordat in 2026 meer groot onderhoud was gepland dan in 2027.	1.535 V

<u>Openbaar groen</u>	
In de begroting voor 2026 is rekening gehouden met eenmalige kosten en opbrengsten uit de verkoop van grond. Dit heeft geen effect op het begrotingssaldo.	200 V
<u>Openbaar groen: uitbesteed werk</u>	
Door slimmer met middelen om te gaan, kan de kwaliteit van het openbaar groen op peil blijven binnen een lager budget. Wel is er meer risico op extra kosten bij onverwachte omstandigheden.	532 V
<u>Openbaar groen: vervanging en renovaties</u>	
Investeringsprojecten, vervanging en renovatie van openbaar groen die in 2026 worden afgerond, zorgen vanaf 2027 voor hogere kapitaallasten.	314 N
<u>Openbaar groen: Roosendaal natuurstad</u>	
Voor het verbeteren van het (achterstallig) onderhoud van het openbaar groen is in 2026 eenmalig budget aanwezig. Dit wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Investeringsfondsen. Dit eenmalig budget is in 2027 niet aanwezig, vandaar dat er een voordeel ontstaat.	1.375 V
<u>Landschapsprojecten</u>	
In 2026 is eenmalig budget beschikbaar voor de provinciale bossenstrategie. Dit budget is doorgeschoven vanuit 2025.	155 V
<u>Reserve Onderhoud Beheerkalender</u>	
De voorziening Onderhoud Beheerkalender is in 2026 omgezet naar een bestemmingsreserve, omdat de beheerplannen verouderd zijn. De komende twee jaar worden nieuwe beheerplannen opgesteld. Vanaf de begroting 2027 worden bestemmingsreserves gekoppeld aan het programma waarvoor ze worden gebruikt. Daarom wordt de jaarlijkse storting in de bestemmingsreserve Onderhoud Beheerkalender voortaan rechtstreeks in het betreffende programma opgenomen.	3.942 N
Toelichting baten	Bedrag
<u>Kabels en leidingen</u>	
De opbrengsten uit leges en vergoedingen van kabels en leidingen worden in 2027 hoger geraamd op basis van gerealiseerde opbrengsten in voorgaande jaren.	120 V

Openbaar groen

In de begroting voor 2026 is rekening gehouden met eenmalige kosten en opbrengsten uit de verkoop van grond. Dit heeft geen effect op het begrotingssaldo.

200 N

Reserve Onderhoud Beheerkalender

De voorziening Onderhoud Beheerkalender is in 2026 omgezet naar een bestemmingsreserve, omdat de beheerplannen verouderd zijn. De komende twee jaar worden nieuwe beheerplannen opgesteld. Vanaf de begroting 2027 worden bestemmingsreserves gekoppeld aan het programma waarvoor ze worden gebruikt. Daarom wordt de jaarlijkse onttrekking in de bestemmingsreserve Onderhoud Beheerkalender voortaan rechtstreeks in het betreffende programma opgenomen.

4.877 V

Verschillenanalyse B304 - Mobiliteit

Toelichting lasten

Bedrag

Verkeer en vervoer beleid

100 N

In 2027 wordt ingezet op het bevorderen van de fietsveiligheid. Hiervoor wordt een Integraal Fietsplan opgesteld en uitgewerkt.

Betaald parkeren

De compensaties aan Parkeerbeheer voor de exploitatie van de truckparking en de parkeergarages vervallen. Het budget voor de (avond) openstelling van de parkeergarage Mill Hill was eenmalig in 2026 en vervalst. Hierdoor nemen de lasten voor parkeren af.

425 V

Toelichting baten

Bedrag

Opbrengst betaald parkeren

De tarieven voor straatparkeren en parkeervergunningen voor inwoners worden verhoogd. Hierdoor nemen de parkeeropbrengsten toe.

661 V

Verschillenanalyse B305 - Energie en circulariteit

Toelichting lasten

Bedrag

Duurzaamheid: CDOKE

Voor 2026 en 2027 ontvangt de gemeente via het gemeentefonds middelen voor de uitvoeringskosten in kader van CDOKE. De verwachting is dat deze kosten in 2027 hoger uitvallen dan in 2026. Hiervan kan capaciteit en uitvoeringsmiddelen van worden bekostigd.

781 N

Duurzaamheid: Energiearmoede

Voor de aanpak van energiearmoede werd in 2026 een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen. Deze ontvangen middelen werden ingezet om huishoudens met een laag besteedbaar inkomen en hoge energielasten te ondersteunen bij het verlagen van hun energieverbruik en energiekosten. In de begroting 2027 is hiermee nog geen rekening gehouden.

520 V

Duurzaamheid: Energietransitie

De hogere lasten hangen samen met de uitvoering van de provinciale regeling Grote Oogst. Hiermee wordt de samenwerking tussen ondernemers op strategische bedrijventerreinen versterkt en worden collectieve oplossingen gerealiseerd op het gebied van energie, mobiliteit, circulariteit en vergroening. Voor een deel van deze kosten wordt provinciale subsidie ontvangen.

113 N

Toelichting baten

Bedrag

Duurzaamheid: Energiearmoede

Voor de aanpak van energiearmoede werd in 2026 een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen. Deze ontvangen middelen werden ingezet om huishoudens met een laag besteedbaar inkomen en hoge energielasten te ondersteunen bij het verlagen van hun energieverbruik en energiekosten. In de begroting 2027 is hiermee nog geen rekening gehouden.

520 N

Verschillenanalyse B306 - Natuur en water

Toelichting lasten

Bedrag

Water baggeren / waterpartijen

In 2027 wordt eenmalig budget gevraagd voor het onderhoud van watergangen en vijvers. Momenteel wordt een baggerplan opgesteld om te zien wat er structureel nodig is. Daarnaast is er eenmalig budget nodig in 2027 en 2028 voor de afvoer van slib uit baggerwerkzaamheden van het waterschap.

201 N

Water/afwatering : ambtelijke inzet

Bij het opstellen van de begroting heeft een actualisatie plaatsgevonden van de toegerekende salariskosten naar de taakvelden conform de vereisten van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze toerekening vindt plaats binnen alle programma's.

128 N

Gesloten financiering reiniging

De lasten voor het uitbestedingsbudget van Saver en de stortrechten nemen in 2027 voornamelijk toe als gevolg van hogere te verwerken hoeveelheden en vanwege de CO2-heffing op het verbranden van restafval. Tevens stijgt de

730 N

extracomptabele toerekening van het BCF. Ook wordt rekening gehouden met een hoger bedrag aan kwijtscheldingen.

Natuur, landbouw en milieu

In 2026 worden diverse klimaatadaptatie- en natuurprojecten uitgevoerd, waaronder maatregelen tegen hittestress, nieuwe stresstesten ter actualisatie van het klimaatadaptatieplan, de verdere uitwerking en realisatie van de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) Brabantse Wal en de ontwikkeling van natuurgebieden. 929 V

Toelichting baten

Bedrag

Gesloten financiering reiniging

Om de hogere lasten op te vangen, wordt het tarief van de afvalstoffenheffing in 2027 verhoogd. De inzet van de voorziening voor de demping van het tarief is lager dan in 2026. Per saldo is voor de gesloten financiering reiniging een lagere onttrekking ten opzichte van 2026 aan de voorziening exploitatie Reiniging noodzakelijk. 693 V

Opbrengst rioolheffing

De lagere opbrengst uit de rioolheffing in 2027 komt vooral doordat het tarief, vooruitlopend op het nieuwe Waterrioleringsplan (WRP) met € 50 is verlaagd. Daarnaast is de geraamde opbrengst neerwaarts bijgesteld, omdat de opbrengsten in voorgaande jaren te hoog waren begroot. Wel is een inflatiecorrectie van 2,1% toegepast op het nieuwe tarief. 2.166 N

Onttrekking egalisatievoorziening riolering

Door hogere investeringen bij de reconstructies en de verlaging van het riooltarief moet in 2027 meer gebruik worden gemaakt van de egalisatievoorziening dan in 2026. Hierdoor is de onttrekking aan deze voorziening in 2027 hoger dan in 2026. 1.839 V

Verschillenanalyse programma 4 - Leren, Werken & Ontwikkelen

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Economie	5.362	5.296	4.859	4.772	4.725	4.701
	Arbeidsmarkt	18.566	17.719	17.259	16.701	15.936	15.450
	Bestaanszekerheid	64.426	69.297	75.201	75.343	65.430	66.409
	Onderwijsbeleid	9.169	9.865	9.001	8.814	8.939	8.954
	Cultuur	6.520	7.870	6.864	7.030	7.175	7.218
	Sport	5.819	7.345	6.611	6.922	7.332	7.496
Totaal		109.863	117.391	119.795	119.583	109.538	110.227
Baten	Economie	1.203	779	824	815	832	782
	Arbeidsmarkt	-39					
	Bestaanszekerheid	49.326	50.657	57.160	57.521	46.410	46.262
	Onderwijsbeleid	4.176	4.798	3.685	3.691	3.695	3.695
	Cultuur	286	217	286	287	289	289
	Sport	2.493	2.273	1.920	1.951	1.984	1.984
Totaal		57.445	58.725	63.874	64.266	53.209	53.012
Saldo		-52.418	-58.666	-55.921	-55.317	-56.329	-57.215

Hieronder volgt een analyse van de verschillen tussen begroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026. Afwijkingen van € 100.000 of meer worden toegelicht. Hierbij worden alleen de belangrijkste afwijkingen vermeld. Bij de financiële mutaties betekent V een voordeel en N een nadeel voor het begrotingssaldo.

De toelichting wordt in tabelvorm weergegeven:

- Toelichting
- Bedrag dat bij dit onderdeel hoort (alle bedragen x € 1.000)

Verschillenanalyse B401 - Economie

Toelichting lasten	Bedrag
<u>Doorberekende personeelskosten</u>	
Op basis van de personeelsbegroting 2027 zijn de doorberekende personeelskosten lager.	100 V
<u>Evenementen en vrijetijdseconomie</u>	
Voor evenementen en vrijetijdseconomie is in 2027 een lager budget beschikbaar gesteld.	120 V
<u>Leisurepark West-R</u>	
Het budget 2027 wordt aangepast naar aanleiding van de gesloten Samenwerkingsovereenkomst Parkmanagement Leisurepark West-R 2025-2030.	125 V

Economische ontwikkeling

100 V

Het voordeel wordt veroorzaakt door een aantal kleinere posten.

Verschillenanalyse B402 - Arbeidsmarkt

Toelichting lasten**Bedrag**

WVS: exploitatiebijdrage WVS

WVS voert voor de deelnemende gemeenten beschut werk, sociale werkvoorziening en trajecten naar werk uit. Omdat deze activiteiten niet kostendekkend zijn, dragen de gemeenten bij aan het exploitatietekort. Door een aangepaste verdeelsleutel en stijgende loonkosten neemt onze bijdrage vanaf 2027 toe.

208 N

WVS: rijksmiddelen algemene uitkering

De gemeente Roosendaal ontvangt in 2027 voor WVS het Wsw-participatiebudget en het impulsbudget voor werkontwikkelbedrijven. Deze middelen worden volledig aan WVS doorgegeven. De rijksbijdrage voor WVS neemt in 2027 toe.

645 V

Verschillenanalyse B403 - Bestaanszekerheid

Toelichting lasten**Bedrag**

Ambtelijke inzet

Bij het opstellen van de begroting heeft een actualisatie plaatsgevonden van de toegerekende salariskosten naar de taakvelden conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) vereisten. Deze toerekening vindt plaats binnen alle programma's.

311 V

Bijzondere bijstand

Bij de premiebijdrage collectieve zorgverzekering wordt voor 2027 uitgegaan van gelijkblijvende gemeentelijke bijdragen. De afgelopen jaren tonen een daling aan in het aantal deelnemers. De verwachting is dat de daling verder voortzet.

106 V

Vroegsignalering schulden

Vanuit de Septembercirculaire 2026 ontvangen gemeenten vanaf 2027 een structurele bijdrage voor het verbeteren van de vroegsignalering van problematische schulden, zodat inwoners eerder passende ondersteuning krijgen.

109 N

Schuldhulpverlening

Er is in 2027 meer budget voor schuldhulpverlening vanwege de stijgende vraag naar ondersteuning en het belang van tijdige hulp om problematische schulden te voorkomen.

240 N

BUIG uitkeringen

Voor de begroting 2027 worden de werkelijke uitgaven voor uitkeringen in 2025 als uitgangspunt genomen, aangepast voor de verwachte prijsontwikkeling volgens het Centraal Planbureau.

1.035 N

Opvang ontheemden Oekraïne

De gemeente Roosendaal vangt sinds het najaar van 2023 Oekraïense ontheemden op aan het Mill Hillplein 1. Hiervoor ontvangt de gemeente een rijksvergoeding die naar verwachting ruim kostendekkend is. Voor 2027 is reeds rekening gehouden met een overschot op de ontvangen rijksmiddelen, waardoor een verschil ontstaat tussen de geraamde baten en lasten.

4.578 V

Participatie beschut werk

Naar verwachting stijgt het aantal beschutwerkplekken in 2027 verder. Hiervoor ontvangen de gemeenten ook aanvullende rijksmiddelen.

696 N

Inburgeringsvoorzieningen

Gemeenten ontvangen een specifieke uitkering voor de uitvoering van de inburgering. De lasten vallen in 2027 lager uit, omdat wordt verwacht dat er minder gebruik wordt gemaakt van de leerroutes en maatschappelijke begeleiding. Daarnaast worden gereserveerde middelen uit voorgaande jaren ingezet.

360 V

Noodopvang Asielzoekers

Sinds maart 2026 vangt de gemeente Roosendaal asielzoekers op aan de Wijnkorenstraat. De kosten worden naar verwachting volledig vergoed door het COA, waardoor de baten en lasten in 2026 budgetneutraal zijn opgenomen. Voor 2027 zijn nog geen bedragen begroot, omdat de omvang daarvan nog niet bekend is. In de eerste Bestuursrapportage 2027 volgt een eerste inschatting en wordt de begroting zo nodig aangepast.

1.800 V

Reserve participatie

Mutaties in bestemmingsreserves worden voortaan verwerkt binnen het betreffende beleidsveld en programma. Eerder is door de gemeenteraad besloten de reserve af te bouwen en in 2028 op te heffen.

11.086 N

Toelichting baten	Bedrag
<u><i>BUIG-uitkering</i></u>	
De BUIG-uitkering van het Rijk voor 2027 is gebaseerd op de voorlopige berekening die in het najaar van 2025 is bekendgemaakt, waarbij een hogere uitkering voor 2027 wordt verwacht dan in 2026.	384 V
<u><i>Opvang ontheemden Oekraïne</i></u>	
De gemeente Roosendaal vangt sinds het najaar van 2023 Oekraïense ontheemden op aan het Mill Hillplein 1. Hiervoor ontvangt de gemeente een rijksvergoeding die naar verwachting ruim kostendekkend is. Voor 2027 is reeds rekening gehouden met een overschot op de ontvangen rijksmiddelen, waardoor een verschil ontstaat tussen de geraamde baten en lasten.	3.878 N
<u><i>Eigen bijdragen ontheemden Oekraïne</i></u>	
Oekraïense ontheemden met voldoende eigen inkomsten betalen conform de landelijke regeling een eigen bijdrage voor hun verblijf in de gemeentelijke opvang. Deze bijdrage is in 2026 als opbrengst in de exploitatie verwerkt en in 2027 vooralsnog niet meegenomen.	250 N
<u><i>Noodopvang Asielzoekers</i></u>	
Sinds maart 2026 vangt de gemeente Roosendaal asielzoekers op aan de Wijnkorenstraat. De kosten worden naar verwachting volledig vergoed door het COA, waardoor de baten en lasten in 2026 budgetneutraal zijn opgenomen. Voor 2027 zijn nog geen bedragen begroot, omdat de omvang daarvan nog niet bekend is. In de eerste Bestuursrapportage 2027 volgt een eerste inschatting en wordt de begroting zo nodig aangepast.	1.800 N
<u><i>Reserve participatie</i></u>	
Mutaties in bestemmingsreserves worden voortaan verwerkt binnen het betreffende beleidsveld en programma. Eerder is door de gemeenteraad besloten de reserve af te bouwen en in 2028 op te heffen.	12.026 V

Verschillenanalyse B404 - Onderwijsbeleid

Toelichting Lasten	Bedrag
<u><i>Onderwijs achterstandsbeleid</i></u>	
Gemeenten ontvangen van het Rijk een specifieke uitkering voor de aanpak van onderwijsachterstanden. Deze middelen worden als baten en lasten in de begroting opgenomen. Het verschil tussen beide is beperkt, omdat de eerder begrote gemeentelijke bijdrage is vervallen. Op basis van ervaringen uit voorgaande jaren is deze bijdrage niet langer nodig en worden de uitgaven volledig gedekt door de specifieke uitkering. Niet-bestede middelen kunnen onder voorwaarden worden doorgeschoven naar een volgend jaar, waardoor het budget	1.114 V

per saldo neutraal blijft. De geraamde baten en lasten zijn in 2026 hoger dan in 2027.

Openbare bibliotheken

Met de Septembercirculaire 2026 hebben de gemeenten vanaf 2027 een rijksbijdrage ontvangen voor de uitvoering van de zorgplicht uit de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Dit betekent voor 2027 hogere lasten. De extra middelen zijn bedoeld om een toegankelijk aanbod van bibliotheekvoorzieningen binnen redelijke afstand voor inwoners te borgen, inclusief ten minste één volwaardige bibliotheek met professionele bezetting en een breed aanbod aan functies. De bijdrage is verdeeld op basis van het aantal inwoners.

236 N

Toelichting Baten

Bedrag

Onderwijs achterstandsbeleid

Gemeenten ontvangen van het Rijk een specifieke uitkering voor de aanpak van onderwijsachterstanden. Deze middelen worden als baten en lasten in de begroting opgenomen. Het verschil tussen beide is beperkt, omdat de eerder begrote gemeentelijke bijdrage is vervallen. Op basis van ervaringen uit voorgaande jaren is deze bijdrage niet langer nodig en worden de uitgaven volledig gedekt door de specifieke uitkering. Niet-bestede middelen kunnen onder voorwaarden worden doorgeschoven naar een volgend jaar, waardoor het budget per saldo neutraal blijft. De geraamde baten en lasten zijn in 2026 hoger dan in 2027.

1.074 N

Verschillenanalyse B405 - Cultuur

Toelichting lasten

Bedrag

Kunst in de openbare ruimte

Budgetten voor Kunst in de openbare ruimte, die in het vorige Collegeprogramma zijn toegekend, vervallen in 2027.

325 V

The Clash

De subsidie voor het jongerenplatform The Clash is alleen beschikbaar gesteld voor 2025 en 2026.

200 V

Aansluiting Tongerlohuys op energiekering

In 2026 is eenmalig budget beschikbaar gesteld voor aansluiting van het Tongerlohuys op de Energiekering.

105 V

<u>Cultuur</u>	200 V
Minder budget beschikbaar voor de Cultuurnota in 2027.	
<u>Erfgoed</u>	100 V
In 2027 zijn de huisvestingslasten van het Tongerlohuys lager.	

Verschillenanalyse B406 - Sport

Toelichting lasten	Bedrag
<u>Sportpark Vierhoeven</u>	
Voor de vervanging van de top laag en onderlaag van de atletiekbaan is in de begroting 2026 een investering opgenomen. Daarbij is in 2026 ook rekening gehouden met de eenmalige afboeking van de resterende boekwaarde van de oude top laag en onderlaag van de atletiekbaan.	370 V
<u>Middelen sportakkoord</u>	
De gemeente ontvangt van het Rijk een specifieke uitkering voor de uitvoering van het Sportakkoord. Deze middelen worden ingezet om sport en bewegen te stimuleren en de lokale sportinfrastructuur te versterken. De geraamde baten zijn afgestemd op de meerjarige uitvoeringsplanning van de activiteiten binnen het Sportakkoord en de hiervoor beschikbare rijksmiddelen.	365 V
<u>Gezonde leefstijl: algemeen beleid</u>	
Een deel van het eenmalige budget voor sportaccommodaties is vanuit 2025 doorgeschoven naar 2026. Het betreft kleine investeringen, beleidskaders en haalbaarheidsonderzoeken die nog niet zijn afgerond. Deze eenmalige uitgaven worden financieel gedekt uit de bestemmingsreserve Investeringsfonds.	190 V
<u>Actualisatie sportbudgetten</u>	
De overige mutaties betreffen vooral hogere kapitaallasten door afgeronde investeringen en actualisatie van sportaccommodatie gerelateerde posten.	184 N
Toelichting Baten	Bedrag
<u>Middelen sportakkoord</u>	
De gemeente ontvangt van het Rijk een specifieke uitkering voor de uitvoering van het Sportakkoord. Deze middelen worden ingezet om sport en bewegen te stimuleren en de lokale sportinfrastructuur te versterken. De geraamde baten zijn afgestemd op de meerjarige uitvoeringsplanning van de activiteiten binnen het Sportakkoord en de hiervoor beschikbare rijksmiddelen.	365 N

Verschillenanalyse programma 5 - Algemene zaken & Middelen

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	66.605	36.833	9.071	11.157	12.832	20.715
	Organisatie en ondersteuning	32.553	33.471	38.143	39.403	41.161	42.354
Totaal		99.158	70.304	47.214	50.560	53.992	63.068
Baten	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	284.164	292.300	248.538	250.733	260.622	271.073
	Organisatie en ondersteuning	605	207	1.399	1.373	1.365	1.356
Totaal		284.768	292.507	249.937	252.106	261.987	272.429
Saldo		185.611	222.203	202.723	201.546	207.995	209.361

Hieronder volgt een analyse van de verschillen tussen begroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026. Afwijkingen van € 100.000 of meer worden toegelicht. Hierbij worden alleen de belangrijkste afwijkingen vermeld. Bij de financiële mutaties betekent V een voordeel en N een nadeel voor het begrotingssaldo.

De toelichting wordt in tabelvorm weergegeven:

- Toelichting
- Bedrag dat bij dit onderdeel hoort (alle bedragen x € 1.000)

Verschillenanalyse B501 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Toelichting lasten	Bedrag
<u>Rente</u>	
De rentelasten nemen toe doordat nieuwe financieringen en herfinancieringen tegen hogere rentepercentages worden aangetrokken dan in voorgaande jaren. Hierdoor stijgen de kosten van het aantrekken van kapitaal voor onze investeringen. Deze ontwikkeling werkt door in de begroting en leidt tot hogere structurele rentelasten.	780 N
<u>Indexatie</u>	
De indexering voor de begroting 2027 is grotendeels gebaseerd op de Index Materiële Overheidsconsumptie (IMOC). Voor het sociaal domein is rekening gehouden met een afwijkende prijsontwikkeling en is een specifiek indexatiepercentage toegepast. Hierdoor sluiten de geraamde budgetten beter aan bij de verwachte kostenontwikkeling per beleidsterrein.	3.914 N
<u>Mutatie reserves</u>	
Het voordeel betreft een administratieve verschuiving. In de begroting 2027 worden onttrekkingen geboekt op het beleidsveld waar deze betrekking op hebben.	32.403 V

Reserve Flankerend personeelsbeleid

Het nadeel wordt veroorzaakt door hogere uitgaven voor flankerend personeelsbeleid. Het betreft kosten die samenhangen met personele ontwikkelingen en organisatieaanpassingen. Deze kosten worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve flankerend personeelsbeleid. 122 N

Toelichting baten

Bedrag

Algemene uitkering

9.175 V

In de programmabegroting 2027 zijn de uitkomsten van de Septembercirculaire 2026 verwerkt.

Integratie-uitkering Participatie

419 N

Bij de Septembercirculaire 2026 is gebleken dat de integratie-uitkering naar beneden is bijgesteld.

Baten OZB-gebruikers

1.078 V

Als gevolg van de tariefstijging nemen de baten voor OZB-gebruiker voor niet-woningen toe.

Baten OZB-eigendom

5.535 V

Als gevolg van de tariefstijging nemen de baten voor OZB-eigendom voor woningen en niet-woningen toe.

Baten toeristenbelasting

586 V

Het voordeel is te verklaren door een stijgend aantal overnachtingen en door de tariefstijging van € 1,58 p.p.n. naar € 3,50 p.p.n.

Mutatie reserves

59.759 N

Het nadeel betreft een administratieve verschuiving. In de begroting 2027 worden onttrekkingen geboekt op het beleidsveld waar deze betrekking op hebben.

Verschillenanalyse B502 - Organisatie en ondersteuning (overhead)

Toelichting lasten

Bedrag

Reserves en voorzieningen

1.123 N

Het nadeel betreft een administratieve verschuiving. In de begroting 2027 worden stortingen in reserves geboekt op het beleidsveld waar deze betrekking op hebben.

<u><i>Te realiseren ambities</i></u>	
In de begroting 2027 zijn extra loonkosten opgenomen voor de uitvoering van het Masterplan Roosendaal en het Nationaal Programma Roosendaal.	2.900 N
<u><i>Personeelskosten</i></u>	
Het nadeel hangt samen met een versterking van de organisatie. Voor de uitvoering van de ambities uit het Coalitieakkoord, het Collegeprogramma, het Masterplan Roosendaal en het Nationaal Programma Roosendaal is extra capaciteit benodigd. De hiermee samenhangende hogere personeelslasten leiden tot een financieel nadeel. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan maatregelen om binnen de organisatie structureel financiële ruimte te creëren.	1.951 N
<u><i>ICT-WBW</i></u>	
In de begroting 2027 is de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling ICT-WBW opgenomen conform de vastgestelde begroting van ICT-WBW.	426 V
<u><i>Nieuw financieel pakket</i></u>	
In 2026 is budget beschikbaar gesteld voor de implementatie van het nieuwe financieel pakket vanaf 2027.	942 V
<u><i>Verkiezingen</i></u>	
In 2027 zijn de verkiezingen voor het Waterschap en de Provinciale Staten. Ten opzichte van 2026 1 verkiezing extra.	200 N
<u><i>Post en Archief</i></u>	
In 2027 zijn de advieskosten voor informatiehuishouding lager.	200 V
Toelichting baten	Bedrag
<u><i>Reserves en voorzieningen</i></u>	
Het voordeel betreft een administratieve verschuiving. In de begroting 2027 worden onttrekkingen geboekt op het beleidsveld waar deze betrekking op hebben.	1.192 V

2. Totaal overzicht lasten en baten begroting 2027

Programma's x € 1.000	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten						
Dienstverlening & Samenwerken	11.703	10.090	8.776	8.543	8.687	8.763
Zorgzaam & Veilig	119.513	129.553	114.101	112.912	111.511	109.771
Wonen & Leefomgeving	98.256	137.377	136.391	100.413	108.391	100.963
Leren, Werken & Ontwikkelen	109.863	117.391	108.709	108.496	109.538	110.227
Overhead	32.553	33.471	37.020	38.261	40.018	41.211
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	4.499	4.430	9.071	11.157	12.832	20.715
Totaal	376.387	432.313	414.067	379.782	390.978	391.650
Baten						
Dienstverlening & Samenwerken	2.029	2.194	2.208	2.120	2.144	2.144
Zorgzaam & Veilig	24.257	27.055	14.759	14.380	12.399	10.703
Wonen & Leefomgeving	74.511	78.979	96.320	65.407	59.389	49.958
Leren, Werken & Ontwikkelen	57.445	58.725	51.848	52.209	53.209	53.012
Overhead	605	207	168	170	171	171
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	230.625	230.439	246.434	249.515	259.504	269.933
Totaal	389.472	397.600	411.737	383.801	386.816	385.920
Saldo baten en lasten excl. reservemutaties						
Dienstverlening & Samenwerken	-9.673	-7.896	-6.568	-6.423	-6.544	-6.619
Zorgzaam & Veilig	-95.256	-102.497	-99.342	-98.532	-99.112	-99.068
Wonen & Leefomgeving	-23.745	-58.399	-40.071	-35.006	-49.002	-51.005
Leren, Werken & Ontwikkelen	-52.418	-58.666	-56.861	-56.287	-56.329	-57.215
Overhead	-31.948	-33.264	-36.852	-38.091	-39.847	-41.040
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	226.126	226.010	237.364	238.358	246.672	249.218
Saldo rekening lasten en baten exclusief mutaties reserves	13.085	-34.713	-2.330	4.019	-4.161	-5.729
Mutaties reserves:						
Toevoegingen aan reserves	62.106	32.403	16.337	27.245	7.864	6.883
Onttrekkingen aan reserves	53.539	61.861	22.583	22.361	10.428	8.367
Saldo mutatie reserves	-8.567	29.458	6.246	-4.884	2.564	1.484
Saldo	4.518	-5.255	3.917	-866	-1.598	-4.245

3. Uiteenzetting financiële positie

Geprognosticeerde balans met toelichting

In onderstaande tabel geven we op basis van de begroting de (vereenvoudigde) balans voor 2026 en de meerjarenraming weer.

x € 1.000					
Activa	31/12/2026	31/12/2027	31/12/2028	31/12/2029	31/12/2030
(im) Materiële vaste activa	323.687	340.868	364.049	410.613	461.627
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekingen	1.251	1.251	1.251	1.251	1.251
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	32.968	33.016	33.066	33.566	33.616
Totaal Vaste Activa	357.906	375.136	398.367	445.431	496.494
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	35.267	2.895	15.741	7.055	7.539
Uitzettingen <1 jaar	7.445	7.445	7.445	7.445	7.445
Liquide middelen	718	718	718	718	718
Overlopende activa	35.110	35.110	35.110	35.110	35.110
Totaal Vlottende Activa	78.540	46.168	59.014	50.328	50.812
Totaal Activa	436.447	421.304	457.381	495.759	547.306
Passiva	31/12/2026	31/12/2027	31/12/2028	31/12/2029	31/12/2030
Eigen vermogen	75.976	69.730	74.614	72.051	70.567
Voorzieningen	41.664	24.957	18.725	18.632	18.118
Vaste schuld	191.225	199.035	236.460	277.494	331.039
Totaal Vaste Passiva	308.865	293.722	329.799	368.177	419.724
Vlottende schuld	51.106	51.106	51.106	51.106	51.106
Overlopende passiva	76.476	76.476	76.476	76.476	76.476
Totaal Vlottende Passiva	127.582	127.582	127.582	127.582	127.582
Totaal Passiva	436.447	421.304	457.381	495.759	547.306

Vaste activa	Door investeringen in (vooral) wegen, straten en pleinen, riolering en onderwijshuisvesting neemt de boekwaarde van vaste activa in meerjarig perspectief toe.
Financiële vaste activa	De ontwikkeling van de financiële vaste activa is het gevolg van reguliere aflossingen op uitstaande leningen.
Vorraden	Door verkoop van gronden neemt de boekwaarde de komende jaren af.
Eigen vermogen	De algemene en bestemmingsreserves laten een fluctuerende ontwikkeling zien. Zie hiervoor het overzicht van de reserves.
Voorzieningen	De voorzieningen laten een dalend verloop zien. Zie hiervoor het overzicht van de voorzieningen.
Schulden > 1 jaar	Om de investeringen te financieren is externe financiering (leningen) nodig. Zie hiervoor ook de paragraaf financiering. Het exacte financieringsbedrag is afhankelijk van verschillende factoren, waaronder het tempo waarin investeringen en grondexploitaties daadwerkelijk gerealiseerd worden.

Stand en verloop van reserves	2027			2028			2029			2030			2031
x € 1.000	Saldo 1-1	Storting	Onttrekking	Saldo 1-1	Storting	Onttrekking	Saldo 1-1	Storting	Onttrekking	Saldo 1-1	Storting	Onttrekking	Saldo 1-1
Algemene reserve	21.686		353	21.333			21.333			21.333			21.333
Bestemmingsreserves:													
Nieuw- en verbouw stadskantoor	1.337	1.123	1.212	1.248	1.142	1.203	1.188	1.142	1.193	1.137	1.142	1.184	1.095
Huisvesting onderwijs	1.616		692	924		195	728	100	420	408		391	17
Grondexploitatie	9.686	46		9.732	9.801		19.532	360		19.893	48		19.941
Flankerend personeelsbeleid	19		19										
Decentralisatie uitkeringen	117			117			117			117			117
Kapitaallasten	28.899		1.054	27.845		1.056	26.789		1.068	25.721		1.091	24.630
Duurzaamheid	208			208			208			208			208
Sanering Vlietpark	872			872			872			872			872
Participatie	1.910	11.086	12.026	970	11.086	12.056							
Aanpak snelweg A58	1.000			1.000			1.000			1.000			1.000
Investeringsfonds	6.448		2.349	4.099		1.663	2.437		1.550	887		50	837
Financiële bijdragen		139		139	174		313	119		432			432
Beheerkalender onderhoud	2.179	3.942	4.877	1.243	5.042	6.189	96	6.142	6.196	42	5.692	5.651	84
Totaal	75.976	16.337	22.583	69.730	27.245	22.361	74.615	7.864	10.428	72.051	6.883	8.367	70.567

Nieuw- en verbouw stadskantoor

De reserve is bestemd voor de dekking van de investeringslasten van de renovatie van het Huis van Roosendaal. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt begin 2027 naar verwachting €1,3 miljoen.

Huisvesting onderwijs

De reserve is bestemd ter dekking van incidentele uitgaven op het gebied van onderwijshuisvesting. Deze wordt gevoed met niet-benutte onderwijsgelden of een aanvullende toevoeging. Na de decentralisatie van de onderwijshuisvesting van het Rijk naar de gemeenten is deze reserve in het leven geroepen. De reserve bedraagt begin 2027 naar verwachting €1,6 miljoen. De onttrekkingen in 2027 bedragen € 692.000 en zijn ter dekking van incidentele huisvesting.

Grondexploitatie

Deze reserve is bestemd voor het opvangen van risico's en onvoorziene tegenvallers bij de grondexploitaties. Het saldo van de bestemmingsreserve Grondexploitatie bedraagt begin 2027 naar verwachting € 9,7 miljoen. De storting in 2028 betreft een voorlopige winstneming voor in totaal € 9,8 miljoen. Eventuele onttrekkingen aan deze reserve betreffen dotaties aan de verliesvoorzieningen. Voor nadere informatie en analyses wordt verwezen naar Paragraaf 6 Grondbeleid.

Flankerend personeelsbeleid

Deze reserve dient om de financiële consequenties van het flankerend personeelsbeleid op te vangen. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt begin 2027 naar verwachting €19.000.

Decentralisatie-uitkeringen

De decentralisatie-uitkeringen zijn bestemd voor specifieke bestedingen in het betreffende jaar en latere jaren. Om deze reden dienen de decentralisatie-uitkeringen gereserveerd te blijven voor dat doel.

Kapitaallasten

Dit betreft een bestemmingsreserve ter egalisatie van de afschrijvingslasten van de investeringen. Begin 2027 bedraagt het saldo van deze reserve naar verwachting € 28,9 miljoen.

Duurzaamheid

De bestemmingsreserve Duurzaamheid heeft betrekking op verschillende duurzame doeleinden, zoals aanpak bodemverontreiniging en het verder voorkomen van verspreiding daarvan. Begin 2027 bedraagt het saldo van deze reserve naar verwachting € 208.000.

Sanering Vlietpark

Voor noodzakelijke saneringskosten in Vlietpark is een bestemmingsreserve gevormd. Begin 2027 bedraagt het saldo van deze reserve naar verwachting €872.000.

Participatie

De bestemmingsreserve is gevormd voor het egaliseren van fluctuaties in de bijstandslasten en -baten. Begin 2027 bedraagt het saldo van deze reserve naar verwachting € 1,9 miljoen. De onttrekking bedraagt in 2027 € 12 miljoen, de storting € 11,1 miljoen.

Aanpak snelweg A58

De bestemmingsreserve is gevormd met als doel te sparen voor de aanpak van de snelweg A58. Begin 2027 bedraagt het saldo van deze reserve naar verwachting € 1 miljoen.

Investeringsfonds

In 2023 is ten behoeve van de uitvoering van de ambities uit het Collegeprogramma een bestemmingsreserve Investeringsfonds gevormd. Naar verwachting bedraagt het saldo van de reserve begin 2027 € 6,4 miljoen. De onttrekking in 2027 bedragen € 2,3 miljoen en dienen ter dekking van incidentele projecten en prioriteiten. Deze zijn toegelicht in de verschillende programma's.

Financiële bijdragen

Ter uitvoering van het Programma is een bestemmingsreserve ingesteld. De reserve wordt gevuld met bijdragen van initiatiefnemers van bouwactiviteiten en aangewend voor investeringen ter verbetering van de fysieke leefomgeving.

Beheerkalender onderhoud

Deze bestemmingsreserve wordt ingezet voor de dekking en egalisatie van kosten voor groot onderhoud en asfaltonderhoud. De reserve vervangt tijdelijk de voorziening Beheerkalender onderhoud.

De geraamde standen en stortingen in en onttrekkingen aan de voorzieningen worden hieronder weergegeven.

Stand en verloop van voorzieningen	2027			2028			2029			2030			2031
x € 1.000	Saldo 1-1	Storting	Onttrekking	Saldo 1-1	Storting	Onttrekking	Saldo 1-1	Storting	Onttrekking	Saldo 1-1	Storting	Onttrekking	Saldo 1-1
Voorziening APPA, pensioenbetalingen wethouders	6.241		295	5.946		5.946							
Voorziening frictiekosten CvK	61	20	41	40	20	41	19	20	39				
Voorziening Verlof sparen	2.500		284	2.216			2.216			2.216			2.216
Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden	102		51	51		23	28			28			28
Verliesvoorzieningen grondexploitatie	8.979			8.979			8.979			8.979			8.979
Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	642	1.255	996	901	1.255	1.191	965	1.255	1.207	1.013	1.255	1.164	1.104
Voorziening onderhoud buitensportaccommodaties	2.237	610	549	2.299	610	1.059	1.850	610	794	1.667	610	1.014	1.263
Voorziening beheerkalender onderhoud													
Voorziening rioleringsinvesteringen	9.721	8.500	18.061	159	1.700	1.700	159	1.700	1.700	159	1.700	1.700	159
Voorziening sociaal voorzieningsfonds gemeentepersoneel	89	2		91	2		93	2		95	2		97
Voorziening exploitatie reinigingssector	2.856		175	2.681		125	2.556		125	2.431		125	2.306
Voorziening resultaten rioolexploitatie	8.201		6.642	1.559	79	-186	1.824		-185	2.009		78	1.931
Bomenfonds	35			35			35			35			35
Totaal	41.664	10.387	27.094	24.957	3.667	9.898	18.725	3.587	3.680	18.632	3.567	4.081	18.118

Voorziening APPA-pensioenbetalingen wethouders

Deze voorziening is ter dekking van toekomstige pensioenverplichtingen van (oud-)wethouders. Deze wordt jaarlijks op basis van de laatste actuariële berekeningen op peil gebracht, zodat de voorziening op peil is bij de overdracht van de pensioenen naar het pensioenfonds ABP.

Voorziening frictiekosten Centrum voor de Kunsten

Deze voorziening is in het leven geroepen ter afdekking van de risico's met betrekking tot de verzelfstandiging van het Centrum voor de Kunsten. Het betreft frictiekosten als gevolg van de startersregeling, de van-werk-naar-werktrajecten, overige transitiekosten en kosten flankerend personeelsbeleid.

Voorziening verlofsparen

Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Omdat nog niet met alle medewerkers afspraken zijn gemaakt over opname van gespaard verlof bevat de voorziening verlofsparen onzekerheden over de in de toekomst te maken kosten. Vanuit voorzichtigheidsbeginsel is besloten om de voorziening te treffen voor al het bovenwettelijk verlof, reeds gemaakte afspraken en bijbehorende loonkosten inclusief sociale lasten en IKB.

Voorziening Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU)

Medewerkers die deelnemen aan de RVU nemen ontslag waarna zij een (maandelijkse) ontslagvergoeding krijgen die hen in staat stelt om de periode tot aan de AOW-leeftijd te overbruggen.

Verliesvoorzieningen grondexploitaties

Deze voorzieningen worden gevormd ter dekking van verwachte tekorten binnen lopende grondexploitaties. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de meest recente grondexploitatieberekeningen en wordt jaarlijks geactualiseerd. Door de voorziening afzonderlijk te presenteren wordt inzicht geboden in de risico's die reeds financieel zijn afgedekt.

Voorzieningen onderhoud

Deze voorzieningen zijn gevormd om de risico's van groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen en de buitensportaccommodaties af te dekken.

Voorziening reiniging

Het saldo van de voorziening reiniging is gevormd ter egalisatie van de baten en lasten op het gebied van de afvalinzameling en -verwerking.

Voorzieningen riolering

De twee voorzieningen voor de riolering bestaan uit de voorziening rioleringsinvesteringen en de voorziening resultaten rioolexploitatie. Laatstgenoemde is ter egalisatie van de tekorten of overschotten op het rioolrecht tussen jaren te egaliseren. De andere voorziening is om te sparen voor toekomstige investeringen in riolering. De rioolinvesteringen worden geraamd bij de jaarlijkse actualisatie van de Beheerkalender en zijn gebaseerd op de investeringsramingen die hiervoor in het WRP worden opgenomen. De uitgaven worden geactiveerd onder de balanscategorie 'Investeringen economisch nut waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven'. Vervolgens wordt ter dekking hiervan een onttrekking gedaan aan de voorziening rioleringsinvesteringen.

4. Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Incidentele Lasten (bedragen x €1.000)					
Prog.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
1	Programma Open en Gastvrij, participatie	150			
1	Diverse incidentele lasten programma 1	65			
2	Diverse incidentele lasten programma 2	125	50	50	50
3	Lasten grondexploitatie (exclusief mutatie balanspost)	8.838	10.191	10.296	7.674
3	Lasten grondexploitatie mutatie balanspost	38.265	4.632	10.142	3.058
3	Onderzoeksbudget Masterplan Roosendaal	1.300	1.500	1.500	
3	Ontwikkeling 650 ha. Natuur/kwaliteitssprong MOOI	304			
3	Tijdelijke onderwijshuisvesting	692	195	420	391
3	Diverse incidentele lasten programma 3	29	152	157	142
4	EK wielrennen		200		
4	Diverse incidentele lasten programma 4	125			
	Totaal incidentele lasten voor resultaat	49.893	16.920	22.565	11.315
2	BR Participatie	11.086	11.086		
3	BR Financiële bijdragen	139	174	119	
3	BR Grondexploitatie	46	9.801	360	48
3	BR huisvesting onderwijs			100	
	Totaal incidentele lasten mutaties reserves	11.271	21.061	579	48
	Totaal incidentele lasten inclusief stortingen	61.164	37.981	23.144	11.363

Incidentele Baten (bedragen x €1.000)					
Prog.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
3	Baten grondexploitatie	42.877	8.149	20.145	5.844
3	Baten grondexploitatie mutatie balanspost	5.892	17.478	1.457	5.824
	Totaal incidentele baten voor resultaat	48.769	25.627	21.602	11.668
5	Algemene reserve	354			
2	BR Participatie	12.026	12.057		
3	BR huisvesting onderwijs	692	195	420	391
5	BR Investeringsfonds	2.349	1.663	1.550	50
5	BR Flankerend beleid	19			
	Totaal incidentele baten mutaties reserves	15.440	13.915	1.970	441
	Totaal incidentele baten inclusief onttrekkingen	64.209	39.542	23.572	12.109

	Saldo incidentele lasten / baten voor resultaat	1.124	-8.707	963	-353
	Saldo incidentele lasten / baten reserves	-4.169	7.146	-1.391	-393
	Per saldo incidentele lasten (plus) en incidentele baten (min) na resultaat	-3.045	-1.561	-428	-746

Toelichting op de staat incidentele baten en lasten posten > € 150.000

In het bovenstaande overzicht zijn alle incidentele baten en lasten per programma gerubriceerd. Tevens zijn hier ook de incidentele stortingen in en onttrekkingen aan de algemene reserves en bestemmingsreserves vermeld. Hieronder volgt een integrale toelichting op de incidentele lasten en baten in de begroting 2027. Conform de financiële verordening worden incidentele posten groter dan € 150.000 apart toegelicht.

Lasten

Programma 1

Programma Open en Gastvrij, Participatie

In de Kadernota 2026 is besloten het budget voor participatie, democratiseringsprojecten en opkomstbevordering te verlagen. Participatie wordt binnen projecten opgepakt. In 2027 is incidenteel budget gereserveerd voor democratiseringsprojecten en opkomstbevordering.

Programma 2

BR participatie

De stortingen in de bestemmingsreserve participatie zijn benodigd om de komende jaren de fluctuaties in de bijstandslasten en -baten mee te kunnen egaliseren.

Programma 3

Lasten grondexploitatie en lasten grondexploitatie mutatie balanspost

Aan de lastenkant omvat deze post aanneemsommen en de aan de diverse projecten gerelateerde kosten. De doorberekende afschrijvingslasten zijn hierin niet inbegrepen vanwege hun structurele karakter. Daarnaast wordt het saldo van baten en lasten bij grondexploitaties, welke naar de balans als vermeerdering of vermindering van de boekwaarde wordt verwerkt, gecorrigeerd als incidentele last.

Onderzoeksbudget Masterplan Roosendaal

Om de gemeentelijke ambities, binnen het Masterplan Roosendaal en Nationaal Programma Roosendaal mogelijk te maken zijn de komende jaren incidentele uitgaven geraamd voor noodzakelijke onderzoeken, haalbaarheidsstudies en overige voorbereidende werkzaamheden benodigd voor toekomstige besluitvorming.

Ontwikkeling 650 ha. Natuur/kwaliteitssprong MOOI

Uit de gebiedsgerichte aanpak (GGA) Brabantse Wal ontstaat een ontwikkelopgave van extra natuurgebied. Hiervoor is incidenteel budget beschikbaar gesteld, dit wordt gedekt uit het Investeringsfonds (incidentele baten).

Tijdelijke onderwijshuisvesting

Bij het Integraal Huisvestingsplan onderwijs is besloten voor een aantal scholen tijdelijke huisvesting in te zetten. Deze lasten zijn incidenteel, want nodig tot het moment van oplevering van de definitieve (ver)bouw. De dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting (incidentele baten).

BR Financiële bijdragen

Voor nieuwe ontwikkelingen vraagt de gemeente een financiële bijdrage voor de investeringen die de gemeente moet doen voor verbeteringen in de fysieke leefomgeving. Deze reserve wordt gevuld met financiële bijdragen vanuit initiatiefnemers van bouwactiviteiten. Deze financiële bijdragen zullen vervolgens worden aangewend voor investeringen ten behoeve van de verbetering van de fysieke leefomgeving.

BR Grondexploitatie

De stortingen in de bestemmingsreserve grondexploitatie bestaan uit winstnemingen van verschillende grondexploitaties.

Programma 4

EK Wielrennen

Voor het EK Wielrennen 2028 wordt een gemeentelijke bijdrage beschikbaar gesteld voor de organisatie van het evenement in Roosendaal. Het evenement wordt gerealiseerd in nauwe samenwerking met andere Brabantse gemeenten en de Provincie Noord-Brabant en draagt bij aan de regionale profilering, sportstimulering en economische aantrekkingskracht van de regio. De bijdrage is incidenteel omdat deze betrekking heeft op een eenmalig internationaal sportevenement. De kosten hangen samen met de voorbereiding en uitvoering van het EK Wielrennen in 2028 en leiden niet tot structurele gemeentelijke lasten.

Baten

Programma 2

Onttrekking aan BR Participatie

De onttrekkingen aan de bestemmingsreserve Participatie zijn benodigd om de komende jaren de fluctuaties in de bijstandslasten en -baten mee te kunnen egaliseren.

Programma 3

Baten grondexploitatie en baten grondexploitatie mutatie balanspost

Aan de batenkant bevat deze incidentele post verkoopopbrengsten van gronden en onttrekkingen aan de gevormde verliesvoorzieningen bij de afwikkeling of noodzakelijke aanpassing van een grondexploitatie. Daarnaast wordt het saldo van baten en lasten bij grondexploitaties, welke naar de balans als vermeerdering of vermindering van de boekwaarde wordt verwerkt, gecorrigeerd als incidentele baat.

Onttrekking aan BR Huisvesting Onderwijs

Ter dekking van de incidentele lasten die voortvloeien uit het integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting binnen programma 3.

Programma 5

Onttrekking aan Algemene reserve

Inzet van de Algemene reserve voor incidentele post. De onttrekking heeft een eenmalig karakter en werkt niet structureel door in de meerjarenraming.

Onttrekking aan BR Investeringsfonds

Ter dekking van de incidentele lasten voortvloeiend uit de bestuurlijke ambities vinden onttrekkingen plaats aan deze bestemmingsreserve.

Structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Stortingen aan en onttrekkingen uit de reserves zijn in principe incidenteel. Dat geldt niet wanneer het gaat om mutaties aan dekkingsreserves (kapitaallasten). Onderstaand staan de structurele mutaties reserves.

Structurele mutaties reserves (x € 1.000)	2027		2028		2029		2030	
Bestemmingsreserve	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Kapitaallasten		1.054		1.056		1.068		1.091
Nieuw- en verbouw stadskantoor	1.123	1.212	1.142	1.203	1.142	1.193	1.142	1.184
Onderhoud beheerkalender	3.942	4.877	5.042	6.189	6.142	6.196	5.692	5.651
Totaal	5.065	7.143	6.184	8.447	7.284	8.458	6.834	7.926

Structureel saldo

Onderstaande tabel geeft inzicht in het structureel begrotingssaldo. Hierbij is het begrotingssaldo gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten. Hiermee wordt inzicht gegeven in de structurele financiële positie van de gemeente en de mate waarin de begroting structureel in evenwicht is.

x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Geraamde lasten	414.067	379.782	390.978	391.650
Geraamde baten	411.737	383.801	386.816	385.920
Geraamd totaal voor bestemming	-2.330	4.019	-4.161	-5.729
Beoogde toevoegingen reserves	16.337	27.245	7.864	6.883
Beoogde onttrekkingen reserves	22.583	22.361	10.428	8.367
Saldo toevoegingen en onttrekkingen reserves	6.246	-4.884	2.564	1.484
Begrotingssaldo na bestemming	3.917	-866	-1.598	-4.245
Waarvan incidentele lasten en incidentele toevoegingen reserves	61.164	37.981	23.144	11.363
Waarvan incidentele baten en incidentele onttrekkingen reserves	64.209	39.542	23.572	12.109
Saldo incidentele baten en lasten	-3.045	-1.561	-428	-746
Structurele begrotingssaldo	872	-2.427	-2.026	-4.991

5. Investeringsplan

Meerjaren investeringsplan per programma (x €1.000)				
Prog.	2027	2028	2029	2030
1				110
2	125			20.000
3	94.807	51.379	87.785	68.956
4	6.855	1.059	7.418	27.511
5	2.036	1.596	1.722	1.862
Totaal	103.823	54.033	96.925	118.439

In onderstaande tabellen zijn de investeringen uit het Meerjarig Investeringsplan uitgesplitst naar investeringscategorie. Om inzicht te geven in de belangrijkste ontwikkelingen worden investeringen van € 500.000 of meer onder de betreffende tabel afzonderlijk toegelicht.

Vervangingsinvesteringen

Vervangingsinvesteringen (x €1.000)					
Prog.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
1	Devices nieuwe raadsleden				110
2	Nieuwbouw brandweerkazerne Roosendaal				20.000
2	Camera's scootervrije binnenstad	125			
3	Nieuwbouw basisscholen	1.395	1.864	18.820	20.346
3	Tractie en werkmaterieel Openbare werken		50	475	60
3	Verkeersregelinstallaties	700	700	700	700
3	Verduurzaming gemeentelijk gebouwen	2.267	1.881	1.388	
3	Aanbrengen halfverharding	100	100	100	100
3	Speeltuinen en ondergronden	320	320		
3	Bewegwijzering	246	120	60	
3	Vervanging Masten (Openbare Verlichting)	550	110	110	110
3	Vervanging versleten groen	630	630	1.260	630
3	Civieltechnische kunstwerken	375	340	153	230
4	Aanvullend krediet atletiekbaan	606			
4	Verduurzaming en renovatie Zwembad De Stok	5.700			
4	Topsporthal Vierhoeven, inclusief aanpassing BSC			6.046	24.184
4	Sporthal Harella in Heerle			578	2.314
5	Zoutaccu Openbare Werken	650			
5	Laptops inhuur				225
5	Werkplekken	390	405	515	473
Totaal		14.054	6.520	30.204	69.481

Toelichting vervangingsinvesteringen

Nieuwbouw brandweerkazerne Roosendaal

Voor 2030 staat vooralsnog de realisatie van een nieuwe brandweerkazerne gepland. Momenteel wordt gewerkt aan de voorbereidingen. Dit zal leiden tot meerdere scenario's. Zodra de plannen concreter zijn uitgewerkt, zal hierover een separaat voorstel aan de raad worden voorgelegd. In de begroting 2027 wordt alvast rekening gehouden met een eerste inschatting van het benodigde investeringsbedrag. Omdat de realisatie naar verwachting pas na 2030 plaatsvindt, is nog geen rekening gehouden met de toekomstige afschrijvingen. De financiële dekking behoort in een van de volgende P&C producties geregeld te worden.

Onderwijshuisvesting

Voor investeringen nieuwbouw scholen is zoals in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is omschreven een nieuwe tijdsplanning, normberekening per m2, update van het aantal leerlingen en een indexatie toegepast op de investeringsbedragen voor nieuwbouw vanaf 2027. Voor de lopende investeringen is geen herrekening gedaan, omdat deze al zijn beschikt en taakstellend zijn gecommuniceerd met de scholen. Hierdoor zitten deze investeringen qua prijs en planning technisch voor de komende 4 jaar juist en volledig in de begroting. Deze actualisatie van investeringsbedragen zal dan vanaf nu elk jaar plaatsvinden.

Verkeersregelingsinstallaties

Er is een plan van aanpak opgesteld voor de vervanging van diverse verkeersregelinstallaties (stoplichten) en andere verkeerskundige voorzieningen in de periode 2027-2030. Hiervoor zijn in deze begroting middelen opgenomen.

Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

In de begroting is rekening gehouden met investeringen in de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Deze investeringen dragen bij aan een lager gasverbruik en een vermindering van de CO₂-uitstoot. Voor 2027 staan de verduurzamingsmaatregelen voor de locaties Pius X en Sporthal In de Roos gepland.

Vervanging masten (Openbare Verlichting)

Dit betreft de vervanging van lichtmasten in straten die niet zijn opgenomen in de reconstructies volgens de beheerkalender. In 2027 is nog sprake van een inhaalslag. Daarna vindt de vervanging van de masten planmatig plaats.

Vervanging versleten groen

Deze kredieten worden ingezet voor het opnieuw aanplanten van versleten plantvakken. Het betreft plantvakken die niet zijn meegenomen in de reconstructies van straten binnen de beheerkalender.

Aanvullend krediet atletiekbaan

In deze begroting wordt de raad verzocht om een aanvullend krediet voor het herstel van de atletiekbaan op sportpark Vierhoeven. In juni 2025 stelde de raad hiervoor al € 1,2 miljoen beschikbaar, maar uit het opgestelde bestek en de prijsopgave blijkt dat de werkelijke kosten hoger uitvallen. Dit komt door gestegen marktprijzen en doordat in de eerste raming enkele noodzakelijke onderdelen ontbraken. Met het aanvullende krediet kan de baan volledig worden hersteld tot een veilige en goedgekeurde accommodatie voor trainingen en wedstrijden, naar verwachting in 2027.

Het herstel van de atletiekbaan is nodig, vanwege gebreken in de huidige toplaag van de baan. Hiervoor is een rechtszaak aangespannen tegen de oude leverancier. Er is inmiddels uitspraak gedaan in deze rechtszaak, waarin de gemeente in het gelijk gesteld is. De tegenpartij kan nog in hoger beroep gaan, zodoende is er nog onvoldoende zekerheid over een eventuele schadeclaim. Een eventuele schadeclaim wordt dan pas vanwege het voorzichtigheidsprincipe begrotingstechnisch verwerkt ten gunste van de algemene middelen indien daar zekerheid over is.

Verduurzaming en renovatie Zwembad De Stok

Om het zwembad te verduurzamen, het gebouw en het zwembad voor een (verlengende) levensduur van 25 jaar in optimale staat te brengen is hiervoor in deze begroting qua investeringsbedrag rekening gehouden. Na het jaar van realisatie (2028) leidt deze investering tot structurele kapitaallasten. Binnen de bestaande middelen zijn daar al middelen gereserveerd hiervoor, welke u bij de Kadernota 2026 beschikbaar heeft gesteld. Daarnaast is de afspraak gemaakt met

de huidige exploitant van het zwembad, dat na verduurzaming van het zwembad de besparing op de energielasten grotendeels terugvloeit richting de gemeente door een verlaging van de huidige exploitatiebijdrage. Deze wordt ook ingezet om de structurele kapitaallasten te kunnen financieren. In het investeringsbedrag is ook een beperkt investeringsbedrag gereserveerd om de aankleding van het zwembad een impuls te geven. Indien de plannen helemaal zijn uitgewerkt, wordt de raad daar natuurlijk tussentijds over geïnformeerd.

Topsportal Vierhoeven, inclusief aanpassingen BSC

In deze begroting 2027 zijn de investeringsbedragen voor de Topsportal opgenomen conform het voorkeursscenario, zoals omschreven is in de raadsmededeling "Haalbaarheidsonderzoek sporthal Sportpark Vierhoven" (zaaknummer 1654788). De voorkeur gaat uit naar een topsportal met een afmeting van 51 x 32,4 meter en een hoogte van 9 meter en het afsluitbaar maken van het voetbalcomplex waarbij de club- en kleedaccommodatie van BSC worden verplaatst. Dit gebaseerd op de uitgangspunten van het onderzoek, een topsportal die geschikt is voor trainingen en wedstrijden op het hoogste nationale niveau, en de koppelkansen zoals genoemd in deze brief. Echter heeft dit voorkeursscenario ook financiële gevolgen, welke door een volgend college gewogen moet worden in de uiteindelijke besluitvorming.

Voor de ruimtelijke inpassing van de nieuwe sporthal en extra parkeerplaatsen zijn meerdere (4) locaties onderzocht, waarbij plaatsing op veld B (hoek Turfvaartsestraat/ Kalverstraat) van voetbalvereniging BSC het meest geschikt blijkt vanwege de nabijheid van scholen en de ruimtelijke kwaliteit van het sportpark. BSC is betrokken bij het onderzoek en staat positief tegenover medewerking, mits sprake is van kwaliteitsverbeteringen van het voetbalcomplex.

In het onderzoek is ook gekeken naar de uitbreiding van sportzaal Harella in Heerle. Daaruit blijkt dat er een duidelijke behoefte bestaat om Harella uit te breiden tot een volwaardige sporthal, vooral vanwege de sterke groei en grote sociale betekenis van HV Heerle. De huidige zaal is te klein voor officiële handbalwedstrijden, waardoor teams moeten uitwijken naar Wouw of zelfs buiten de gemeente, wat leidt tot verlies aan binding, efficiëntie en continuïteit.

Een uitbreiding met een volwaardig 20x40-meter speelveld, extra tribunecapaciteit en meer parkeerruimte wordt als wenselijk én realistisch gezien, mede omdat de vervangende bouw van het nieuwe kindcentrum een logisch moment biedt om de sportzaal gelijktijdig aan te pakken.

Hoewel het haalbaarheidsonderzoek bevestigt dat de realisatie van een Topsportal op Sportpark Vierhoeven technisch uitvoerbaar is, zijn op dit moment geen financiële middelen beschikbaar. De resultaten laten zien dat vervolgstappen nodig zijn: het uitwerken van meerdere scenario's. Hiervoor wordt in 2026 een apart voorbereidingskrediet aan de raad voorgelegd. Na deze voorbereidingsfase volgt een aanvullend raadsvoorstel met uitgewerkte scenario's, een voorlopig ontwerp en globale kosten. Bij een go-scenario worden de voorbereidingskosten onderdeel van het uiteindelijke investeringskrediet. Bij een no-go komen deze kosten direct ten laste van de exploitatie.

Sporthal Harella in Heerle

Met deze investering wordt ingespeeld op de groeiende behoefte aan sportcapaciteit in Heerle. Hierdoor kunnen verenigingen zich verder ontwikkelen en blijft sport dichtbij inwoners beschikbaar. Hoewel het haalbaarheidsonderzoek

bevestigt dat een aanpassing van de Topsporthal Harella in Heerle technisch uitvoerbaar is, zijn op dit moment geen financiële middelen beschikbaar. De resultaten laten zien dat vervolgstappen nodig zijn: het uitwerken van meerdere scenario's. Hiervoor wordt in 2026 een apart voorbereidingskrediet aan de raad voorgelegd. Na deze voorbereidingsfase volgt een aanvullend raadsvoorstel met uitgewerkte scenario's, een voorlopig ontwerp en globale kosten. Bij een go-scenario worden de voorbereidingskosten onderdeel van het uiteindelijke investeringskrediet. Bij een no-go komen deze kosten direct ten laste van de exploitatie.

Zoutaccu Openbare Werken

In de begroting 2027 is een investering opgenomen voor de aanschaf van een zoutaccu bij Openbare Werken. Deze investering draagt bij aan de verdere verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark en sluit aan bij het bestaande duurzaamheidsbeleid. Met de zoutaccu kan de overdag door zonnepanelen opgewekte energie worden opgeslagen en in de avonden worden gebruikt voor het opladen van gemeentelijke elektrische voertuigen. Dit wordt extra relevant doordat de salderingsregeling vervalt en teruglevering van stroom financieel minder aantrekkelijk wordt. De kapitaallasten van deze investering worden grotendeels gedekt door verwerkte besparing op de post brandstof van de gemeentelijke voertuigen van openbare werken.

Investerings financiële activa

Investerings financiële activa (x €1.000)					
Prog.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
3	SVn Stimuleringsregelingen	15.900			
Totaal		15.900			

Toelichting investeringen financiële activa

SVn Stimuleringsregelingen

De investering betreft de uitbreiding van het beschikbare budget voor de SVn-starters-, stimulerings- en verzilveringen. In 2027 is aanvullend budget beschikbaar gesteld om de grote vraag naar deze leningen op te vangen en om starters binnen de geplande nieuwbouwprojecten te ondersteunen.

Investerings reconstructies

Investerings reconstructies (x €1.000)					
Prog.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
3	Vastgestelde beheerkalender	19.659	15.340	25.429	
3	Wijzigingen vastgestelde beheerkalender	5.368	-1.705		
3	Beheerkalender 2030	75	1.020	1.965	17.451
3	Beheerkalender Hittestress	2.900	2.900	4.400	3.821
3	Beheerkalender Riolering 2027 - 2029		4.609	7.170	
3	Beheerkalender Riolering 2030		1.379	6.874	14.050
Totaal		28.001	23.542	45.838	35.322

Toelichting investeringen reconstructies

Vastgestelde beheerkalender

In deze begroting is bij de investeringen in reconstructies wegen (en riolering) die tot en met 2029 waren gepland een extra prijsindex van 5% gehanteerd op de investeringsbedragen. Dit om de inflatiecorrectie van afgelopen jaren in de halen en vanuit de prijscomponent te herstellen. De wegen worden in 40 jaar afgeschreven.

Wijzigingen vastgestelde beheerkalender

In de investeringsstaten zijn enkele investeringen vanuit de huidige beheerkalender separaat benoemd omdat deze later kunnen plaatsvinden of omdat er sprake is van een scopewijziging.

Kroeven

In deze begroting is een aanvullend krediet opgenomen van €1,7 miljoen beschikbaar te stellen voor de scopewijziging voor de reconstructie van vijf straten in de wijk Kroeven, voor begrotingsjaar 2027. In de oorspronkelijke beheerkalender zijn voor 5 straten de voetpaden opgenomen voor groot onderhoud van de verhardingen. Uit nadere uitwerking blijkt dat de straten volledig vervangen dienen te worden. De verharding van de voetpaden zijn slecht geworden en de rijbaan is ook aan vervanging toe. Met de scopewijziging wordt de openbare ruimte veiliger, duurzamer en toekomstbestendig ingericht. De nieuwe inrichting vergroot de sociale veiligheid, draagt bij aan vergroening en sluit aan op actueel beleid.

Sint Josephwijk

Na de oplevering van de Sint Josephwijk worden op de kruisingen Valkenburgstraat - Sint Josephstraat en Maxburgh - Sint Josephstraat verkeersplateaus aangebracht om de verkeersveiligheid te verbeteren. Het voornemen is om deze werkzaamheden te combineren met de toekomstige reconstructie van de Sint Josephstraat. Door beide projecten gelijktijdig uit te voeren, beperken we overlast voor de omgeving en werken we efficiënter. De reconstructie van de Sint Josephstraat stond gepland in de beheerplanning 2030. Door de reconstructie in 2027 uit te voeren kunnen we werkzaamheden combineren en is er een aanvullend krediet opgenomen van €1,6 miljoen in deze begroting, voor begrotingsjaar 2027.

Langdonk

In deze begroting is een aanvullend krediet opgenomen van € 2,3 miljoen beschikbaar te stellen voor de reconstructie van 14 straten in de wijk Langdonk, voor begrotingsjaar 2027. In 3 van de 14 straten was voorzien de kolk en huisaansluitingen te vervangen. Uit nader onderzoek blijkt dat in alle straten volledige vervanging van kolken en huisaansluitingen noodzakelijk is. Met de scopewijziging wordt de openbare ruimte veiliger, duurzamer en toekomstbestendig ingericht. De nieuwe inrichting vergroot de sociale veiligheid, draagt bij aan vergroening en sluit aan op actueel beleid.

Rozenvendreef, Boswachtersdreef en Kerkweg

In 2024 is het asfalt van de Rozenvendreef, Boswachtersdreef en Kerkweg duurzaam verlengd. De resultaten hiervan zijn dusdanig positief dat de in de beheerkalender geplande reconstructie in 2028 niet langer noodzakelijk wordt geacht. Voorgesteld wordt om deze reconstructie (KRED089-0250) door te schuiven naar een later moment. Hiermee komt € 2 miljoen aan investeringsruimte vrij (voor begrotingsjaar 2027 € 0,3 miljoen en voor begrotingsjaar 2028 € 1,7 miljoen).

Beheerkalender 2030

Voor de reconstructie van wegen (en riolering) zijn de geplande straten voor 2030 toegevoegd aan de investeringsplanning met het huidige prijspeil.

Beheerkalender Hittestress

In deze begroting is, voor de beheerkalender, rekening gehouden met hittestress maatregelen. De investeringen binnen beheerkalender Hittestress zijn gericht op het verminderen van de gevolgen van extreme hitte in de openbare ruimte en het vergroten van de klimaatbestendigheid van wijken en buurten. Hierbij kan worden gedacht aan maatregelen zoals extra groen, bomen, schaduwvoorzieningen, waterberging en de klimaatadaptieve inrichting van straten en pleinen.

Beheerkalender Riolering 2027 - 2030

Vanaf heden wordt een groot deel van de investeringen van riolering niet meer voor 100% ineens gedekt vanuit het rioolbudget. De investeringen worden vanaf 2028, grotendeels geactiveerd en in 60 jaar afgeschreven met een rentetoerekening. Verder is er al deels rekening gehouden met investeringen om wateroverlast te voorkomen. In het nieuwe WRP 2028 - 2031 zal voor de gehele beheerkalender Riolering daarmee rekening worden gehouden.

Investerings RO

Investerings RO (x €1.000)					
Prog.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
3	Vastgesteld investeringsbedrag RO projecten	19.043	13.915	10.986	4.107
3	Burg. Schneiderlaan (aanvullend krediet)	980			
3	Turborotonde Freijterslaan	1.300			
Totaal		21.323	13.915	10.986	4.107

Toelichting investeringen RO

Investeringsbedrag RO

In tegenstelling tot de investeringen uit de Beheerkalender zijn de investeringen binnen Ruimtelijke Ordening gekoppeld aan gebiedsontwikkelingen. Het gaat hierbij niet om de aanpak van een losse straat, maar om een groter ruimtelijk

project. De grootste investeringen waarvoor in de periode 2027-2030 al middelen zijn gereserveerd, zijn de Verbindingsweg Tolberg, het Parklandschap, de infrastructuur van De Bulkenaar en de herinrichting van Groot Mariadal. In deze begroting is bij de investeringen in de RO projecten een extra prijsindex van 5% gehanteerd op de investeringsbedragen. Dit om de inflatiecorrectie van afgelopen jaren in de halen en vanuit de prijscomponent te herstellen.

Herinrichting Burgemeester Schneiderlaan (aanvullend krediet)

Voor de investering in een veilige, duurzame en toekomstbestendige inrichting van de Burgemeester Schneiderlaan is aanvullend krediet benodigd. Voor dit project wordt een rijkssubsidie ontvangen. Daarnaast waren hiervoor reeds middelen gereserveerd binnen het werkbudget Mobiliteit.

Turborotonde Freijterslaan (aanvullend krediet)

Het aanvullende krediet is nodig vanwege hogere uitvoeringskosten en extra verkeersveiligheidsmaatregelen. De investering zorgt voor een veilige afwikkeling van het verkeer en een betere doorstroming op de Burgemeester Freijterslaan.

Groot onderhoud ten laste van reserves en voorzieningen

Groot onderhoud ten laste van reserves en voorzieningen (x €1.000)					
Prog.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
3	Beheerkalender Riolering	17.702	1.700	1.700	1.700
3	Wijzigingen vastgestelde beheerkalender Riolering	361			
3	Beheerkalender Wegen en Openbare verlichting	4.937	6.107	6.196	5.651
4	Sportaccommodaties	549	1.059	794	1.014
5	Gemeentelijke gebouwen	996	1.191	1.207	1.164
Totaal		24.545	10.056	9.897	9.529

Toelichting groot onderhoud ten laste van reserves en voorzieningen

Algemene toelichting groot onderhoud ten laste van reserves en voorzieningen

Voor groot onderhoud van bepaalde kapitaalgoederen is een onderhoudsvoorziening of een bestemmingsreserve gevormd. Uitgaven voor groot onderhoud worden hier volledig en direct ten laste van gebracht. Dit wordt voorgeschreven vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en voorkomt schommelingen in het begrotingsresultaat.

Aan deze systematiek ligt een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) ten grondslag. Diverse beheerplannen zijn inmiddels verouderd en zullen in de komende jaren worden geactualiseerd.

Voor riolering is een separate investeringsvoorziening aanwezig. Vanaf deze begroting worden investeringen in riolering grotendeels geactiveerd en afgeschreven over de daarvoor geldende afschrijvingstermijn. De reden hiervoor is eerder toegelicht.

Effect op de exploitatie

In onderstaande tabel wordt per programma aangegeven wat het effect is op de exploitatie.

Effect op de exploitatie (x €1.000)				
Prog.	2027	2028	2029	2030
1				1
2	1	26	26	126
3	189	1.011	1.953	3.572
4	32	83	347	512
5	5	142	248	383
Totaal	227	1.263	2.574	4.594

Overzicht BBV wetgeving

BBV Indicatoren

Indicator	P	Jaar	Roosendaal	NL
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	2	2025	2,779	2,06
Openlijk geweld per 1.000 inwoners	2	2025	0,309	0,251
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	2	2025	2,072	1,199
Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners	2	2025	4,735	3,962
Verwijzingen Halt (per 10.000 inwoners van 12 t/m 18 jaar)	2	2025	1,5	1,0
Functiemenging (verhouding banen/woningen, 0 = alleen wonen, 100 = alleen werken)	4	2024	53,8%	54,5%
Vestigingen van bedrijven (per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar)	4	2024	170,9	191,40
Vroegtijdig schoolverlaters totaal (VO + MBO)	4	2024	2,8%	2,3%
Absoluut verzuim (per 1.000 leerlingen)	4	2024	8,8	6,7
Relatief verzuim (per 1.000 leerlingen)	4	2024	27	28
Niet-sporters	4	2024	49,3%	42,5%
Banen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar)	4	2024	859	850,2
Netto arbeidsparticipatie (% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking)	4	2025	70,5%	73,2%
Bijstandsuitkeringen (per 10.000 inwoners 18 jaar e.o.)	4	2025	307,5	281,2
Aantal re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners 15-64 jaar)	4	2025	285,3	217,8
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners)	2	2025	890	720
% kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)	4	2024	7%	6%
% werkloze jongeren (% jongeren tot 16 t/m 22 jaar)	4	2024	2%	2%
Jongeren met delict voor rechter (% jongeren van 12-21 jaar)	2	2023	1%	1%
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2	2025	14,4%	13,7%
Jongeren met jeugdreclassering (% jongeren van 12 tot 23 jaar)	2	2025	0,3%	0,4%
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2	2025	1,1%	1,0%
Omvang huishoudelijk restafval (kg. per inwoner)	3	2024	112	148
Hernieuwbare elektriciteit (%)	3	2024	70,3%	42,5%
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	3	2026	€ 359.000	€ 439.000
Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	3	2024	6,0	8,4
Demografische druk (verhouding aantal personen 0 – 20 jr. en > 65 jr. tot personen tussen 20 en 65 jr.)	3	2026	74,2%	71,3%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	3	2026	€ 1.000	€ 993
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	3	2026	€ 1.038	€ 1.091

In kolom P staat het nummer van het betreffende Programma vermeld. (bron: www.waarstaatjegemeente.nl, geraadpleegd op 11/08/2026)

Overzicht indicatoren BBV onderdeel bedrijfsvoering

Effectindicator bedrijfsvoering	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Formatie in aantal FTE per 1.000 inwoners	7,10	7,57	7,83
Bezetting in aantal FTE per 1.000 inwoners	7,10	6,97	7,22
Apparaatskosten in kosten per inwoner	€ 769,72	€ 859,73	€ 901,81
Externe inhuur (incl. WVS), kosten als % van totale loonsom	33,30%	12,30%	10,30%
Overhead, als % van totale lasten	8,30%	8,90%	8,50%

Overzicht wettelijke taakvelden

Overzicht IV3 taakvelden	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning												
0.1 Bestuur	7.456	133	7.323	7.383	139	7.244	7.554	139	7.415	7.652	139	7.513
0.2 Burgerzaken	3.012	2.009	1.004	2.531	1.915	616	2.716	1.938	778	2.773	1.938	835
0.4 Overhead	35.328	235	35.093	36.890	236	36.654	38.436	238	38.198	39.549	238	39.311
0.5 Treasury	1.341	488	853	3.378	488	2.890	5.254	488	4.766	7.735	488	7.247
0.61 OZB woningen	1.324	13.629	-12.305	1.382	14.132	-12.750	1.444	14.647	-13.203	1.540	14.946	-13.405
0.62 OZB niet-woningen		11.266	-11.266		13.316	-13.316		13.769	-13.769		14.050	-14.050
0.63 Parkeerbelasting		860	-860		860	-860		860	-860		860	-860
0.64 Belastingen overig	344	1.255	-911	358	1.258	-900	373	1.261	-888	373	1.261	-888
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		217.302	-217.302		217.815	-217.815		226.826	-226.826		236.706	-236.706
0.8 Overige baten en lasten	6.052	1.499	4.553	6.029	1.504	4.526	5.751	1.505	4.246	11.056	1.475	9.582
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	10		10	10		10	10		10	10		10
0.10 Mutaties reserves	16.337	22.583	-6.246	27.245	22.361	4.884	7.864	10.428	-2.564	6.883	8.367	-1.484
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	3.917		3.917		866	-866		1.598	-1.598		4.245	-4.245
Totaal taakveld	75.120	271.258	-196.137	85.206	274.889	-189.683	69.401	273.696	-204.295	77.571	284.711	-207.140
1. Veiligheid												
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.615	76	6.539	6.834	78	6.756	7.059	80	6.979	7.554	80	7.474
1.2 Openbare orde en veiligheid	7.901	179	7.721	8.091	183	7.909	8.364	186	8.178	8.464	186	8.278
Totaal taakveld	14.516	255	14.261	14.925	261	14.664	15.422	266	15.157	16.018	266	15.752
2. Verkeer, vervoer en waterstaat												
2.1 Verkeer en vervoer	23.091	1.421	21.670	26.069	1.439	24.630	27.745	1.458	26.288	29.684	1.158	28.526
2.2 Parkeren	1.297	2.902	-1.605	1.317	2.902	-1.585	1.336	2.902	-1.566	1.356	2.902	-1.546
2.4 Economische havens en waterwegen	814	1	813	778	1	777	794	1	793	803	1	801
Totaal taakveld	25.203	4.324	20.878	28.164	4.342	23.821	29.876	4.361	25.515	31.843	4.061	27.782
3. Economie												
3.1 Economische ontwikkeling	328	75	253	294	50	244	171	50	121	96		96
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	26.600	26.033	567	783	9.865	-9.082	848		848	865		865
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.849	196	2.653	2.774	201	2.574	2.828	205	2.622	2.864	205	2.658
3.4 Economische promotie	1.296	1.199	96	1.315	1.210	105	1.329	1.221	108	1.339	1.221	118
Totaal taakveld	31.073	27.503	3.570	5.166	11.326	-6.160	5.176	1.477	3.699	5.164	1.427	3.738
4. Onderwijs												

Overzicht IV3 taakvelden	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
4.1 Openbaar basisonderwijs	139		139	142		142	145		145	145		145
4.2 Onderwijshuisvesting	6.401	321	6.080	6.149	324	5.825	7.123	327	6.796	7.869	326	7.543
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	7.125	3.860	3.265	7.188	3.862	3.326	7.276	3.866	3.410	7.296	3.867	3.429
Totaal taakveld	13.665	4.181	9.484	13.479	4.186	9.293	14.544	4.193	10.351	15.309	4.192	11.117
5. Sport, cultuur en recreatie												
5.1 Sportbeleid en activering	1.724	345	1.379	1.992	345	1.647	1.860	345	1.515	1.871	345	1.525
5.2 Sportaccommodaties	4.659	1.565	3.094	4.703	1.597	3.106	5.246	1.629	3.617	5.401	1.629	3.772
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.433	149	4.284	4.532	151	4.381	4.626	152	4.474	4.634	152	4.482
5.4 Musea	1.370		1.370	1.410		1.410	1.451		1.451	1.479		1.479
5.5 Cultureel erfgoed	641	131	510	664	131	533	667	131	536	670	131	539
5.6 Media	2.222		2.222	2.023		2.023	2.062		2.062	2.062		2.062
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11.225	546	10.679	11.508	555	10.953	11.647	565	11.082	11.836	565	11.271
Totaal taakveld	26.275	2.737	23.538	26.831	2.779	24.052	27.559	2.822	24.737	27.953	2.822	25.131
6. Sociaal domein												
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	20.777	6.262	14.515	21.438	5.778	15.660	19.348	3.794	15.554	16.995	1.950	15.045
6.22 Toegang en 1elijnsvoorz. Jeugd	267		267	271		271	275		275	280		280
6.23 Toegang en 1elijnsvoorz. Integraal	1.375		1.375	1.385		1.385	1.396		1.396	1.396		1.396
6.3 Inkomensregelingen	56.868	42.669	14.199	56.924	43.486	13.438	57.870	44.430	13.439	58.887	44.430	14.456
6.4 Begeleide participatie	17.231		17.231	16.670		16.670	15.904		15.904	15.413		15.413
6.5 Arbeidsparticipatie	4.686		4.686	4.550		4.550	4.773		4.773	4.879		4.879
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	4.726	222	4.504	4.452	230	4.222	4.467	230	4.237	4.521	230	4.291
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	12.283	1.755	10.528	12.283	1.755	10.528	12.283	1.755	10.528	12.283	1.755	10.528
6.712 Begeleiding (WMO)	7.884		7.884	7.955		7.955	8.027		8.027	8.027		8.027
6.713 Dagbesteding (WMO)	1.435		1.435	1.450		1.450	1.466		1.466	1.466		1.466
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	3.734		3.734	3.484		3.484	3.484		3.484	3.484		3.484
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	14.297	95	14.202	13.646	95	13.551	13.906	95	13.811	13.756	95	13.661
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	2.095		2.095	2.095		2.095	2.095		2.095	2.095		2.095
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	16.001	7.506	8.496	15.206	7.114	8.092	15.206	7.114	8.092	15.206	7.114	8.092
6.791 PGB WMO	690		690	690		690	690		690	690		690
6.792 PGB Jeugd	203		203	203		203	203		203	203		203
6.811 Beschermd wonen (WMO)	232		232	239		239	246		246	246		246
6.812 Maatsch.- en vrouwenopvang (WMO)	281		281	281		281	281		281	281		281

Overzicht IV3 taakvelden	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
6.821 Jeugdbescherming	2.294		2.294	2.294		2.294	2.294		2.294	2.294		2.294
6.822 Jeugdreclassering	235		235	235		235	235		235	235		235
6.91 Coördinatie en beleid WMO	3.064		3.064	3.170		3.170	3.276		3.276	3.386		3.386
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	5.616	1.166	4.450	5.268	1.166	4.102	4.875	1.166	3.709	4.884	1.167	3.717
Totaal taakveld	176.274	59.675	116.599	174.190	59.624	114.566	172.601	58.584	114.017	170.906	56.741	114.165
7. Volksgezondheid en milieu												
7.1 Volksgezondheid	5.202	40	5.162	5.288	40	5.248	5.408	40	5.368	5.259	40	5.219
7.2 Riolerings	14.804	18.875	-4.071	8.250	12.304	-4.054	8.500	12.567	-4.067	8.996	13.097	-4.101
7.3 Afval	11.214	14.355	-3.141	11.416	14.615	-3.198	11.676	14.931	-3.256	11.942	15.255	-3.313
7.4 Milieubeheer	7.060	4.229	2.830	6.477	2.651	3.826	3.990	50	3.940	4.024		4.024
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	66	75	-9	67	76	-9	69	78	-9	69	78	-9
Totaal taakveld	38.346	37.574	772	31.499	29.686	1.813	29.643	27.666	1.976	30.289	28.470	1.819
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing												
8.1 Ruimte en leefomgeving	4.133	158	3.975	4.364	159	4.205	5.601	160	5.441	5.624	160	5.464
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	22.758	22.736	22	16.134	15.762	372	21.960	21.602	359	12.168	11.667	500
8.3 Wonen en bouwen	6.956	3.919	3.038	7.070	4.013	3.057	7.058	4.015	3.043	5.687	4.015	1.672
Totaal taakveld	33.847	26.813	7.035	27.568	19.934	7.634	34.620	25.777	8.843	23.479	15.842	7.636
Totaal	434.320	434.320		407.028	407.028		398.842	398.842		398.532	398.532	

Bezoekadres

Stadserf 1

T 14 0165

info@roosendaal.nl

Postadres

Postbus 5000

4700 KA Roosendaal

roosendaal.nl